

Bijlagen bij de begroting 2022

Bijlage A - Materieel evenwicht

Volgens de financiële toezichtskaders en de voorschriften beschreven in het BBV moet de begroting 2022, danwel de meerjarenraming materieel in evenwicht zijn, waarbij structurele lasten gedekt worden door structurele baten. Dit betekent dat het begrotingsresultaat 'geschoond' moet zijn van incidentele baten en lasten. Uitgaande van een totaal aan structurele lasten en structurele baten ziet het materieel begrotingsevenwicht er in meerjarig perspectief als volgt uit:

Bedragen x € 1.000		2022		2023		2024		2025	
Prg.		lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Begroting									
1	Mutaties reserve verkiezingen	141	220	141	220	142	220	142	220
1	Voortzetting Programma Angelslo	200		200		200			
2	Storting in reserve economische ontwikkelingen	100		100		100		100	
2	Storting in fonds dorpen en wijken	100		100		50		50	
2	Storting tbv voortzetting SRLE	100		100		100		100	
2	Budget tbv inzet Europese fondsen - Just Transition Fund	150		150					
2	Storting in reserve SIOF	4.000		1.000					
4	Onttrekking reserve boekwaarde sporthal Emmercompas		144						
4	Aanvullen reserve boekwaarden vanuit algemene reserve	531							
5	Mutaties reserve fysieke leefomgeving	645	405	645	405	645	80	645	80
5	Restant middelen energienota uit algemene reserve		150						
5	Vervolg Pilot Bodemdaling Nw. Amsterdam e.o.	148							
5	Mutaties reserve bodemsanering	306	770	306		306		306	
5	Programma Duurzaamheid en Energie	500							
6	ICT systemen sociaal domein	500							
6	Onttrekking aan reserve Corona		100						
7	Onderzoek naar realiseren doorfietsroutes	100							
8	Ontwikkelbudget Van Gogh	100		100		50			
9	Huishoudelijke hulp - HHT middelen	270							
9	Toevoeging aan reserve ESF duurzaam Inzetbaarheid	150							
10	Kosten FLO Brandweer	491							
10	Aanbesteding Centric pakketten	150							
10	Onttrekking aan reserve bodemsanering		300		300		300		300
10	Reservemutaties storting versterking weerstandsvermogen	3.400		3.400		3.400		3.400	
10	Aanvullen reserve boekwaarden vanuit algemene reserve		531						
10	Opbrengsten precario storting in evenementenfonds			100		100		100	
10	Vrijval reserve fysieke leefomgeving		300		276		300		300
10	Reserve Bedrijfsvoering		230						
div	Overige reservemutaties < €100.000	141	14	143	14	143	14	185	14
Correctie structureel begrotingsresultaat									
9	Correctie taakstelling opdrachten / inbesteding EMCO	-427							
Totaal incidentele lasten/baten		11.796	3.164	6.485	1.215	5.236	914	5.028	914
Saldo incidentele lasten/baten (A)		-8.632		-5.270		-4.322		-4.114	
Begrotingsresultaat (B)		3.230		1.727		1.828		697	
Materieel evenwicht (B - A)		11.862		6.997		6.150		4.811	

Voor het bepalen van het materieel evenwicht zijn alle reservemutaties inzichtelijk gemaakt met uitzondering van amortiseringsreserves (deze zijn bedoeld als dekking van kapitaallasten en worden daarmee als structureel aangemerkt). Daarnaast zijn alleen incidentele baten en lasten groter dan € 100.000 opgenomen. Hieronder worden deze posten nader toegelicht. Vervolgens is nog een overzicht toegevoegd met de incidentele en structurele reservemutaties per programma.

Voortzetting Programma Angelslo

Het programma Toekomstbestendig Angelslo eindigt formeel op 1 juli 2021. Omdat de inzet van het huidige programma Angelslo als positief wordt ervaren, is de intentie uitgesproken om het programma voort te zetten tot 1 januari 2025.

Budget tbv inzet Europese fondsen - Just Transition Fund

Om goed aan te haken bij het schrijven van een transitieplan voor het Europese JTF zijn extra middelen beschikbaar gesteld. Met deze middelen is er budget voor inhuur van expertise voor het transitieplan zodat de belangen van Emmen goed behartigd kunnen worden.

Vervolg Pilot Bodemdaling Nw. Amsterdam e.o.

In 2020 en 2021 is een pilot bodemdaling uitgevoerd. Vanuit deze pilot zijn vervolgacties benoemd zoals nadere onderzoeken naar kosten en risico's en een loket om burgers te ondersteunen. Dit wordt alleen voor 2022 ingezet.

Programma Duurzaamheid en Energie

De kosten voor het programma Duurzaamheid en Energie zullen enerzijds bestaan uit kosten van projecten, processen en activiteiten ter uitvoering van het programma en anderzijds uit de interne kosten van de aansturing van het programma Duurzaamheid en Energie. Vooralsnog is uitgegaan van incidenteel €500.000 aan kosten in 2022, naar verwachting worden er nog structureel rijksmiddelen toegekend zodat dit budget als structureel geraamd kan worden.

ICT systemen sociaal domein

De automatiseringssystemen binnen het sociaal domein moeten opnieuw aanbesteed worden. Voor 2022 is incidenteel budget beschikbaar gesteld om dit uit te voeren. Bij de kadernota 2023 kan worden bepaald welk budget er in totaal nodig is voor de nieuwe aanbesteding.

Onderzoek naar realiseren doorfietsroutes

Er is een budget van €100.000 beschikbaar gesteld voor onderzoek naar de realisatie van doorfietsroutes in de regio. Er zijn volop kansen om subsidie te verkrijgen voor de realisatie ervan, maar hiervoor is eerst een verdiepingsslag nodig van de ambitie van Emmen.

Ontwikkelbudget Van Gogh

Er wordt een incidenteel ontwikkelbudget gevraagd om het Van Gogh Huis geschikt te maken voor het Van Gogh jaar 2023 en om alvast belangrijke stappen te zetten met het oog op de langere termijn.

Huishoudelijke hulp - HHT

De berekeningen vanuit het rijk in 2020 lieten zien dat er voor 2021 en 2022 extra HHT-middelen beschikbaar waren gesteld. Voor 2022 is destijds dan ook rekening gehouden met een incidentele HHT aanvulling op de gebiedsbudgetten begeleiding / schoonmaakondersteuning van € 270.000.

FLO brandweer

Het overgangsrecht met betrekking tot de Functioneel Leeftijdsontslag (hierna: FLO) bevat afspraken over eerder stoppen met werken en een inkomensvoorziening tot aan de ingangsdatum van het pensioen. Door aanpassing van de regeling is onvoldoende budget beschikbaar binnen de begroting in 2022. Dit wordt eenmalig bijgeraamd.

Aanbesteding Centric pakketten

In 2021 worden diverse applicaties van Centric opnieuw aanbesteed, dit betreft onder meer Key2Belastingen. De implementatie van een nieuw belastingpakket is medio 2022, hiervoor zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld.

Reservemutaties

De overige posten betreffen reservemutaties. Deze worden conform regelgeving BBV als incidenteel aangemerkt.

Overzicht incidentele en structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Onderstaand overzicht geeft meerjarig inzicht in de structurele en incidentele toevoegingen en onttrekkingen per programma aan de reserves.

Alle reservemutaties worden beschouwd als incidenteel met uitzondering van amortisatiereserves. Als gevolg van het BBV mogen activa met economisch nut namelijk niet rechtstreeks ten laste van een reserve worden gebracht. Deze activa moet worden geactiveerd, waarbij de kapitaallasten ten laste van de exploitatie komen. Ter dekking van deze lasten wordt daarom structureel een beroep gedaan op de betreffende reserve (amortisatiereserve).

	2022	2023	2024	2025
Incidenteel				
Onttrekkingen incidenteel				
Programma 1	220.000	220.000	220.000	220.000
Programma 3	14.000	14.000	14.000	14.000
Programma 4	143.500	-	-	-
Programma 5	1.324.592	404.592	80.000	80.000
Programma 6	100.000	-	-	-
Programma 10	1.361.000	576.073	600.000	600.000
Toevoegingen incidenteel				
Programma 1	-141.278	-141.278	-142.278	-142.278
Programma 2	-4.300.000	-1.300.000	-250.000	-250.000
Programma 4	-599.611	-68.611	-68.611	-68.611
Programma 5	-989.827	-989.827	-989.827	-989.827
Programma 6	-	-2.000	-2.000	-2.000
Programma 8	-11.657	-11.657	-11.657	-11.657
Programma 9	-171.897	-21.422	-21.422	-21.422
Programma 10	-3.400.000	-3.500.000	-3.668.922	-3.693.669
Totaal incidenteel	-6.451.178	-4.820.130	-4.240.717	-4.265.464
Structureel				
Onttrekkingen structureel				
Programma 4	147.364	146.003	146.003	146.003
Programma 5	35.000	35.000	35.000	35.000
Programma 7	24.550	24.550	31.600	31.600
Programma 8	224.350	224.350	224.350	224.350
Programma 9	29.089	29.089	29.089	29.089
Toevoegingen structureel				
Programma 10	-	-	-	-41.802
Totaal structureel	460.353	458.992	466.042	424.240
Totaal reservemutaties	-5.990.825	-4.361.138	-3.774.675	-3.841.224

Bijlage B - Nota reserves en voorzieningen

1. Inleiding

In dit hoofdstuk zijn opgenomen de wettelijke en gemeentelijke kaders aangaande reserves en voorzieningen. In hoofdstuk 2 volgt dan de reserves en voorzieningen 2022. In hoofdstuk 3 een meerjarig beeld van de reserves en voorzieningen tot 2025. In hoofdstuk 4 wordt een detailoverzicht weergegeven per reserve.

1.1 Wettelijk kader

Hieronder is het wettelijk kader vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) toegelicht.

Reserves

Reserves zijn de vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken. Bedrijfseconomisch gezien zijn reserves vrij te bestemmen (al kan het politiek bestuur aan bepaalde reserves een bestemming geven). De reserves worden onderscheiden in algemene en bestemmingsreserves.

Algemene reserve (vrij vermogen)

Dit betreft de algemene reserve. Hieraan is geen bestemming verbonden.

Bestemmingsreserves

Dit betreft reserves waaraan door de raad een bepaalde bestemming is gegeven. Het kenmerk hiervan is dat de bestemming nog kan worden gewijzigd door de raad. Het wijzigen van de bestemming van een reserve heeft overigens meestal wel financiële en/of beleidsmatige consequenties. Ook de amortisatiereserves en de egalisatiereserves worden tot de bestemmingsreserves gerekend.

Amortisatiereserves

De amortisatiereserves zijn bedoeld om ontvangen investeringsbijdragen gedurende de gebruiksduur van het investeringsgoed in jaarlijkse termijnen ten gunste van de exploitatie te laten komen. Dit wordt gedaan omdat de investeringsbijdragen niet rechtstreeks op het actief in mindering mogen worden gebracht. Door amortisatie wordt een deel van de kapitaallasten opgevangen door een onttrekking aan de reserve.

Egalisatiereserves

Bestemmingsreserves die dienen om de kosten gelijkmatig over de jaren te verdelen (bijvoorbeeld de lasten van verkiezingen).

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen. Het gaat bij voorzieningen om min of meer onzekere verplichtingen die te zijner tijd tot schulden kunnen leiden. Ook kunnen voorzieningen betrekking hebben op verplichtingen, samenhangend met het in de tijd onregelmatig gespreid zijn van bepaalde kosten of om ongewenste schommelingen op te vangen in tarieven.

Voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's. Onder voorzieningen worden wettelijk verstaan:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in het voorafgaande begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
- voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Binnen de gemeente worden bij de verslaglegging twee types voorzieningen gehanteerd:

1. Voorzieningen
2. Voorzieningen gepresenteerd als waardevermindering

De voorzieningen die gepresenteerd worden als waardevermindering betreft o.a. de voorzieningen voor oninbaarheid van debiteuren, de voorzieningen voor grondexploitaties, de voorziening voor stadionbedrijf Emmen bv en de voorziening aandelenkapitaal Wildlands.

1.2 Gemeentelijk kader

De nota reserves en voorzieningen vormt het gemeentelijk beleidskader voor de reserves en voorzieningen.

- In principe geen rentetoevoeging aan bestemmingsreserves, tenzij wettelijk verplicht dan wel specifiek door de raad besloten;
- Geen rentetoevoeging aan voorzieningen, tenzij sprake is van contante waarde c.q. een wettelijke verplichting;
- Alleen de raad kan een reserve of voorziening instellen.

Voor het vormen van reserves worden de volgende uitgangspunten gehanteerd;

- Voor het vormen van een reserve is altijd een expliciet besluit van de raad nodig. Dit kan bij vaststelling van de begroting, jaarrekening of een afzonderlijk raadsbesluit
- Uitgangspunt is een zo klein mogelijk aantal reserves; in eerste instantie wordt getracht om financiële ruimte binnen de meerjarenbegroting om te zetten in budgetten of te reserveren in de algemene reserve.
- Het beleid met betrekking tot reserves en voorzieningen moet simpel en transparant zijn
- Bij vorming van een reserve moet in het raadsvoorstel worden aangegeven: de naam, de grondslag en het doel van de reserve, evenals de wijze van voeding, de rentetoevoeging en het meerjarig perspectief van de reserve.

Voor het toevoegen of aanwenden van reserves worden de volgende uitgangspunten gehanteerd;

- Toevoeging en aanwending met meer dan € 400.000 gebeuren bij afzonderlijk raadsbesluit, tenzij door de raad is besloten om jaarlijks een bepaald saldo, of bepaalde uitgaven, te muteren op de betreffende reserve.
- Toevoeging en aanwending tot € 400.000 gebeuren bij afzonderlijk collegebesluit, tenzij door de raad is besloten om jaarlijks een bepaald saldo, of bepaalde uitgaven, te muteren op de betreffende reserve.
- Aanwendungen > € 400.000 passend binnen de voorwaarden en doelstelling van de reserve kunnen bij besluit begrotingswijzigingen, bestuursrapportage, begroting of jaarrekening aan de raad worden voorgelegd.
- Anwendungen welke niet (geheel) passen binnen de voorwaarden en doelstelling van de reserve dienen bij afzonderlijk raadsbesluit te worden voorgelegd.

2. Reserves en voorzieningen 2022

2.1 Omvang reserves en voorzieningen

De geraamde omvang van de reserves en voorzieningen wordt hierna samengevat weergegeven. De indeling van de reserves en voorzieningen is overeenkomstig de BBV.

(bedragen x € 1.000)	stand			saldo
	01-01-2022	vermeerdering	vermindering	31-12-2022
<u>Algemene reserve</u>	8.036	3.464	695	10.805
<u>Bestemmingsreserves</u>				
Egalisatiereserves	7.029	308	220	7.118
Amortisatiereserves	5.840	0	460	5.379
Overige bestemmingsreserves	15.789	5.842	2.248	19.383
Totaal reserves	36.694	9.614	3.623	42.685
<u>Voorzieningen</u>				
Voorzieningen (zijnde waardeverminderingen)	51.343	382	3	51.722
Subtotaal reserves en voorzieningen	88.037	9.996	3.626	94.407
Overige voorzieningen	8.657	842	1.616	7.883
Totaal reserves en voorzieningen	96.694	10.838	5.242	102.290

De bovenstaande gepresenteerde standen zijn op basis van genomen raadsbesluiten.

2.2 Nieuwe reserves en voorzieningen

Onderstaande reserves worden bij de begroting 2022 voor het eerst opgenomen in deze nota. Eerder is al besloten om deze reserves in te stellen.

Nieuwe reserves:

75309 Reserve aansprakelijkheid
75335 Reserve Corona
75336 Reserve Bedrijfsvoering

2.3 Vervallen reserves en voorzieningen

Voorgesteld wordt om de volgende voorziening op te heffen omdat deze niet meer wordt gebruikt en er geen budget meer voor is begroot:

75382 Reserve nationaal actieplan Bewegen

3. Totaaloverzicht reserves en voorzieningen meerjarig

In onderstaande overzichten wordt per reserve het meerjarenperspectief geschetst. Dit perspectief is gebaseerd op de door de raad genomen besluiten.

3.1 Actieve reserves

(bedragen x € 1.000)	SALDO 1-1-2022	SALDO 1-1-2023	SALDO 1-1-2024	SALDO 1-1-2025	SALDO 1-1-2026
ALGEMENE RESERVE					
Algemene reserve	8.036	10.805	14.257	17.709	21.161
TOTAAL ALGEMENE RESERVE	8.036	10.805	14.257	17.709	21.161
AMORTISATIERESERVES					
Amortisatiereserve investeringen gesubs.instellir	412	218	25	0	0
Amortisatiereserve Willinkplein Zuid	950	925	900	875	850
Amortisatiereserve Nieuw Weerdinge	156	147	138	129	120
Amortisatiereserves sporthal Klazienaveen	304	293	281	270	259
Amortisatiereserve schoolgebouwen	2.658	2.510	2.364	2.218	2.072
Amortisatiereserve sportvelden	209	161	112	64	15
Amortisatiereserve reconstructie N391-N34	619	604	588	573	557
Amortisatiereserve reconstructie N391-N862	282	282	282	275	268
Amortisatiereserve afronding Boulevard Noord	250	240	230	220	210
Hervaaarderingsreserve	0	0	0	0	0
TOTAAL AMORTISATIERESERVES	5.840	5.379	4.920	4.623	4.351
EGALISATIERESERVES					
Reserve overlegpartners	308	308	308	308	308
Onwikkeling Landelijk Gebied	109	109	109	109	109
Exploitatie woonwagens	506	523	539	556	572
Vastgoedexploitatie woonwagens	277	277	277	277	277
Fonds Museale voorzieningen	64	64	64	64	64
Jeugbeleid	37	37	37	37	37
Reserve ESF	429	580	580	580	580
Reserve Emmen vernieuwt	869	869	869	869	869
Reserve Arbeidsmarktregio	4.158	4.158	4.158	4.158	4.158
Egalisatiefonds verkiezingen	272	193	115	37	0
TOTAAL EGALISATIERESERVES	7.029	7.118	7.055	6.994	6.973
BESTEMMINGSRESERVES					
Evenementenfonds	0	0	100	200	300
Reserve strategische innovatie- en ontwikkeling	0	4.000	5.000	5.000	5.000
Fonds herstructurering Centrum Emmen	0	0	0	0	0
Reserve city-marketing	8	8	8	8	8
Stimuleringsregeling Revitalisering Landbouw En	28	128	228	328	428
Fonds economische Structuurversterking	100	200	300	400	500
Fonds Bouwen, Duurzaamheid & Jeugdwerkloos	126	126	126	126	126
Reserve Veiligheid	0	0	0	0	0
Reserve Fysieke leefomgeving	95	36	0	265	530
Reserve bodemsanering	3.556	2.792	2.798	2.804	2.810
Fonds dorpen en wijken	138	238	338	438	538
Reserve Nationaal actieplan Bewegen	0	0	0	0	0
Reserve BK bezit	25	25	25	25	25
Reserve BUIG					
Calamiteitenfonds accommodaties	464	464	464	464	464
Reserve asielzoekers / statushouders	14	14	14	14	14
Reserve uitbetaling claims aansprakelijkheid	200	200	200	200	200
Bestemmingsreserve onderhoud	1.031	1.091	1.151	1.211	1.271
Reserve Corona	7.541	7.441	7.441	7.441	7.441
Reserve bedrijfsvoering	368	138	138	138	138
Reserve onderhoud gymzalen	3	3	3	3	3
Reserve Boekwaarden	2.094	2.481	2.481	2.481	2.481
TOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	15.789	19.383	20.814	21.545	22.276
Totaal algemene reserve	8.036	10.805	14.257	17.709	21.161
Totaal egalisatiereserves	7.029	7.118	7.055	6.994	6.973
Totaal amortisatiereserves	5.840	5.379	4.920	4.623	4.351
Totaal bestemmingsreserves	15.789	19.383	20.814	21.545	22.276
Totaal alle reserves	36.694	42.685	47.046	50.871	54.761

3.2 Voorzieningen

(bedragen x € 1.000)	saldo per 01-01-22	saldo per 01-01-23	saldo per 01-01-24	saldo per 01-01-25	saldo per 01-01-26
Voorzieningen (waardeverminderingen)					
Voorziening dubieuze debiteuren	258	258	258	258	258
Voorziening belastingdebiteuren	833	1.213	1.593	1.973	2.353
Voorziening boekwaarden schoolgeb.	3.209	3.209	3.209	3.209	3.209
Voorziening GKB risicofonds	17	17	16	16	15
Voorziening bijstandsdebiteuren	2.207	2.207	2.207	2.207	2.207
Voorziening grondvoorr. / ov. gronden	4.552	4.552	4.552	4.552	4.552
Voorziening grondexploitaties	23.995	23.995	23.995	23.995	23.995
Voorziening deeln. Stadionbedrijf Emmen	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800
Voorziening lening CQ	750	750	750	750	750
Voorziening lening stadionbedrijf	1.125	1.125	1.125	1.125	1.125
Voorziening aandelenkapitaal Wildlands	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Voorziening wethouderspensioenen	2.597	2.597	2.597	2.597	2.597
Subtotaal	51.343	51.722	52.102	52.481	52.861
Voorzieningen (overig)					
Voorziening riolering	6.768	5.247	3.646	2.137	708
Voorziening afvalstoffenheffing	670	1.199	1.201	1.203	1.205
Voorziening sloopkosten Aquarena	170	170	170	170	170
Voorziening groot onderh. Atlas theater	1.049	1.267	1.485	1.703	1.921
Subtotaal	8.657	7.883	6.502	5.213	4.004
Totaal voorzieningen	60.000	59.605	58.603	57.694	56.864

De toereikendheid van de voorzieningen wordt jaarlijks beoordeeld en door de accountant gecontroleerd. Van deze voorzieningen verdient de voorziening 'grondexploitaties' een nadere toelichting.

Grondexploitaties

Conform het voorzichtigheidsbeginsel dienen voorziene verliezen direct genomen te worden zodra deze bekend zijn. Voor een verwacht negatief resultaat van de grondcomplexen wordt een voorziening getroffen die ieder jaar op basis van het jaarresultaat wordt bijgesteld. Per 1 januari 2022 is er voor de grondcomplexen een voorziening getroffen van in totaal € 24,0 miljoen. Deze is als volgt opgebouwd:

Getroffen voorziening	(bedragen x € 1.000)
7070 Emmen - Centrum - Willinkplein	€ -
7045 Emmen - Woningbouw Oude Meerdijk	€ 604
7050 Emmen - Delftlanden	€ 7.279
7065 Emmen - Centrum - Klokkenslag	€ 1.124
7093 Emmen - Centrum - Rondom de bibliotheek	€ 144
7511 Nieuw-Schoonebeek - Achter de Dorpsheuvel	€ 129
7061 Emmen - Centrum - Vreding e.o.	€ 386
7072 Emmen - Baco - Drenthe College	€ -
7196 Klazienaveen - Bedrijvenpark A37	€ 78
7198 Klazienaveen - Pollux IV	€ 1.660
7420 Nieuw-Amsterdam - De Tweeling	€ 8.744
7450 Emmen - Businesspark Meerdijk	€ 3.746
7106 Emmermeer - Winkelcentrum	€ 8
7122 Emmen - Oude Brandweerlocatie	€ 93
	€ 23.995

4. Detailoverzicht actieve reserves

Kanttekeningen bij dit hoofdstuk;

- In de volgende paragrafen wordt gesproken over een geclaimd deel van de reserves en een vrij deel van de reserves. Het geclaimde deel bevat de onttrekkingen in de periode 2022 – 2025 waarover de raad al besluiten heeft genomen. Het vrije deel is dat deel van de reserve waaraan nog geen concrete besteding is gegeven.
- Op het moment dat er een voorgenomen besteding voor de reserve bestaat (waarover nog geen besluit is genomen) is deze toegelicht.
- De individuele claims op de reserves worden in deze nota niet beschreven omdat de raad hierover al eerder heeft besloten.

4.1 Algemene reserve

NAAM	75103 ALGEMENE RESERVE
Ingesteld bij	Wet
Functie	Bufferfunctie / Financieringsfunctie
Doel	Het afdekken van eventuele begroting- of rekeningtekorten.
Toevoeging	Eventuele overschotten op de begroting en/of rekening worden aan deze reserve toegevoegd (dit na specifieke resultaatbestemmingen).
Onttrekking	-
Saldo begin 2022	€ 8.035.936
Toevoegingen t/m 2025	€ 13.862.000
Geclaimd deel t/m 2025	€ 737.000
Saldo eind 2025	€ 21.160.936
Vrij te besteden deel	€ 21.160.936

4.2 Egalisatiereserves

NAAM	75308 Egalisatiereserve verkiezingen
Ingesteld bij	Raadsbesluit van 26 september 1996
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	De doelstelling van deze reserve is het middelen van de kosten voor verkiezingen zodat een evenwichtig begrotingsbeeld ontstaat.
Toevoeging	Jaarlijks € 141.278
Onttrekking	Ingeval van een negatief danwel positief saldo op het product verkiezingen en referenda wordt het saldo op deze reserve gemuteerd. Hiervoor is geen expliciet raadsbesluit nodig.
Saldo begin 2022	€ 272.086
Toevoegingen t/m 2025	€ 607.914
Geclaimd deel t/m 2025	€ 880.000
Saldo eind 2025	€ 0
Vrij te besteden deel	Nihil, de reserve is bedoeld voor de egalisatie van resultaten op het product verkiezingen en referenda

NAAM	75304 Egalisatiereserve overlegpartners
Ingesteld bij	Collegebesluit van 11-04-2006 (BW 06.0451), als uitwerking van de raadscommissie van 06-10-2005. Bevestiging in raadsbesluit van 15 december 2009 (RA09.0137)
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	De Erkende Overleg Partners (EOP's) hebben de mogelijkheid om overgebleven gelden te sparen, welke in deze reserve worden beheerd.
Toevoeging / Onttrekkingen	Jaarlijks worden de overgebleven EOP-budgetten toegevoegd aan deze reserve, omdat de budgetten toehoren aan de EOP's is geen raadsbesluit vereist voor de toevoeging / onttrekking aan deze reserve.
Bijzonderheden	Gedurende een aantal jaren hebben de restantbudgetten van de EOP's via de resultaatbestemmingsreserves gelopen en werden dan in het jaar x+1 weer aan de lopende exploitatiebudgetten toegevoegd. Voor een beter inzicht in de budgetten wordt deze reserve weer actief gebruikt.
Saldo begin 2022	€ 308.067
Toevoegingen t/m 2025	€ 0
Geclaimd deel t/m 2025	€ 0
Saldo eind 2025	€ 308.067
Vrij te besteden deel	Nihil

NAAM	75321 Egalisatiereserve Ontwikkeling landelijk gebied
Ingesteld bij	Collegebesluit van 11-04-2006 (BW 06.0451), als uitwerking van de raadscommissie van 06-10-2005. Bevestiging in raadsbesluit van 15 december 2009 (RA09.0137)
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Sinds 1998 stelt de raad een budget beschikbaar voor Duurzame Ontwikkeling van het Landelijk Gebied, de DOLG-subsidie. Indien het budget ontoereikend is kan deze reserve worden aangesproken.
Toevoeging	Restanten op het reguliere DOLG-budget worden aan het einde van het jaar toegevoegd aan deze reserve. Hiervoor is geen raadsbesluit vereist
Onttrekking	Een onttrekking aan de reserve kan zonder raadsbesluit mits voldaan wordt aan Beleidsregel Subsidieverlening Duurzame Ontwikkeling Landelijk Gebied.
Saldo begin 2022	€ 109.165
Toevoegingen t/m 2025	€ -
Geclaimd deel t/m 2025	€ -
Saldo eind 2025	€ 109.165
Vrij te besteden deel	€ 109.165

NAAM	75324 Egalisatiereserve Exploitatie woonwagens
Ingesteld bij	Raadsbesluit 1997
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Uitvoering van achterstallig onderhoud aan woonwagens en/of verkoop van woonwagens beneden de boekwaarde.
Toevoeging	Vanaf 1997 wordt jaarlijks een bedrag t.l.v. de exploitatie gebracht en aan deze reserve toegevoegd.
Onttrekking	Standaard
Bijzonderheden	Op dit moment wordt gewerkt aan de herinrichting van de diverse woonwagenkampen. Het krediet voor de herinrichting is echter niet toereikend om hier ook achterstallig/groot onderhoud uit te financieren. In de komende jaren zal er dan ook een beroep worden gedaan op de reserve om dit onderhoud te financieren.
Saldo begin 2022	€ 506.449
Toevoegingen t/m 2025	€ 65.476
Geclaimd deel t/m 2025	€ 0
Saldo eind 2025	€ 571.925
Vrij te besteden deel	Nihil, benodigd voor achterstallig onderhoud

NAAM	75319 Vastgoedexploitatie woonwagen
Ingesteld bij	Raadsbesluit 2013
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	De voor- en nadelen van de vastgoedexploitatie worden hier verrekend. Daarnaast worden de opbrengsten van de verkoop van standplaatsen die buiten de sociale kernvoorraad vallen toegevoegd.
Toevoeging	
Onttrekking	Standaard
Saldo begin 2022	€ 276.727
Toevoegingen t/m 2025	€ -
Geclaimd deel t/m 2025	€ -
Saldo eind 2025	€ 276.727
Vrij te besteden deel	Nihil, benodigd voor achterstallig onderhoud

NAAM	75357 Egalisatiereserve museale voorzieningen
Ingesteld bij	Programmabegroting 2008 van 5 november 2007 (RA 07.0115)
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Bij het vaststellen van de programmabegroting 2008 is besloten tot instelling van de reserve museale voorzieningen waarmee museale- en erfgoedinstellingen worden geholpen met het ontwikkelen van marketing- en PR-instrumenten. Daarmee wordt de bekendheid van de instelling en wat zij te bieden hebben vergroot.
Onttrekkingen	Bijdrage in de kosten van nieuwe initiatieven • Max € 50.000 per aanvraag • Aanvraag mogelijk door profit en no-profit organisaties Bijdrage in investeringen en groot onderhoud • Max € 15.000 per aanvraag voor investeringen • Max € 7.500 per aanvraag voor inrichting en inventaris • Aanvraag mogelijk door non-profit organisaties Bijdrage aan publieksinitiatieven • Max € 2.500 per aanvraag voor marketing en PR • Max € 5.000 per aanvraag voor publieksactiviteiten • Aanvraag mogelijk door non-profit organisaties
Saldo begin 2022	€ 63.589
Toevoegingen t/m 2025	€ -

Geclaimd deel t/m 2025	€ -
Saldo eind 2025	€ 63.589
Vrij te besteden deel	€ 63.589

NAAM	75378 Bestemmingsreserve Emmen Vernieuwt
Ingesteld bij	Raadsbesluit van 24 mei 2017 (RA17.0024)
Functie	Financieringsfunctie / egalisatiefunctie
Doel	In het kader van de financiële verantwoording van Emmen Vernieuwt, ten behoeve van een adequate projectbeheersing en ten behoeve van de egalisatie van exploitatiebudgetten met betrekking tot Emmen Vernieuwt is het belangrijk dat de gemeentelijke financiële administratie ten aanzien van het project adequaat wordt ingericht.
Toevoeging / Onttrekkingen	De bestemmingsreserve Emmen Vernieuwt is ingesteld voor de egalisatie van de kosten en opbrengsten m.b.t. het project.
Saldo begin 2022	€ 869.496
Toevoegingen t/m 2025	€ -
Geclaimd deel t/m 2025	€ -
Saldo eind 2025	€ 869.496
Vrij te besteden deel	Nihil

NAAM	75303 Reserve Arbeidsmarkt Regio Drenthe
Ingesteld bij	Raad 30 juni 2016
Functie	Bestedingsfunctie / egalisatiefunctie
Doel	Voor de uitvoering van regionale projecten worden door het Rijk middelen beschikbaar gesteld. Als centrumgemeente van de arbeidsmarktregio Drenthe ontvangt de gemeente Emmen deze middelen van het Rijk. Dit heeft tot gevolg dat Emmen, als centrumgemeente, specifieke taken heeft ten aanzien van verantwoording, monitoring en afrekening. De samenwerking in de arbeidsmarktregio is in de afgelopen jaren organisch gegroeid. Er zijn in het afgelopen jaar stappen gezet om de samenwerking in de arbeidsmarktregio verder te professionaliseren. Het (verder) borgen en optimaliseren van deze REGIONALE-financiën in het kader van de arbeidsmarktregio maakt daar onderdeel van uit.
Toevoeging	De niet bestede middelen aangaande projecten gerelateerd aan de arbeidsmarktregio worden gestort in deze reserve, waarbij e.e.a. steeds aan de raad wordt voorgelegd. De beschikkingsbevoegdheid wordt bij het college neergelegd. E.e.a. op basis van het collegebesluit BW16.0517 d.d. 17-05-2016
Onttrekking	De beschikkingsbevoegdheid is neergelegd bij het college.
Saldo begin 2022	€ 4.157.627
Toevoegingen t/m 2025	€ -
Geclaimd deel t/m 2025	€ -
Saldo eind 2025	€ 4.157.627
Vrij te besteden deel	Nihil De reserve Arbeidsmarktregio Drenthe zijn de niet bestede middelen, die bestemd zijn voor de regionale arbeidsmarkt, waarin de gemeenten Borger-Odoorn, Coevorden, De Wolden, Hogeveen, Midden-Drenthe en Emmen participeren.

NAAM	75315 Jeugdbeleid
Ingesteld bij	Kadernota 2018 pagina 74 bijlage 4
Functie	Bestedingsfunctie / egalisatiefunctie
Doel	Egalisatie van jeugdparticipatie
Toevoeging / Onttrekking	Standaard
Saldo begin 2022	€ 36.913
Geclaimd deel t/m 2025	€ -
Toevoegingen t/m 2025	€ -
Saldo eind 2025	€ 36.913
Vrij te besteden deel	€ 36.913

NAAM	75351 Reserve ESF
Ingesteld bij	Jaarrekening 2007 van 29 mei 2008 (RA08.0049)
Functie	Financieringsfunctie / bestedingsfunctie
Doel	Gemeente Emmen is de centrumgemeente voor de ArbeidsMarktRegioDrenthe en heeft met het EBDD een uitvoeringsorganisatie in huis die belast is met de (totale) uitvoering van (m.n. ESF-) subsidieprojecten op het gebied van Werkgelegenheid en werkloosheidsbestrijding. Het EBDD zoekt proactief naar mogelijkheden om gebruik te maken van de diverse (Europese)subsidiemogelijkheden.
Toevoeging	Het ESF Bureau Drenthe brengt een variabele percentage (t.b.v. Coördinatie, Ontwikkeling en Afhandeling -COA-) van de subsidiabele ESF-kosten in rekening bij de deelnemende gemeenten.
Onttrekking	Het EBDD heeft de opdracht gekregen om financieel neutraal te werken. Jaarlijks worden de niet door subsidie gedekte kosten van het EBDD ten laste van deze reserve gebracht. Het betreft met name kosten die niet meekunnen in een subsidieverantwoording (o.a. voorbereidingskosten, kosten tijdens accountantscontroles, kosten van bezwaar etc.)

	Een aanvullend raadsbesluit is niet vereist.
Saldo begin 2022	€ 429.269
Toevoegingen t/m 2025	€ 150.475
Geclaimd deel t/m 2025	€ -
Saldo eind 2025	€ 579.744
Vrij te besteden deel	€ 579.744

4.3 Amortisatiereserves

NAAM	75301 Amortisatiereserve investeringssubsidies instellingen
Ingesteld bij	Raadsbesluit van 26 september 1996
Functie	Inkomensfunctie
Doel	Deze reserve dient om de kapitaallasten van investeringen in eigendommen van derden zoals subsidies buurtgebouwen, 1/3 regelingen en andersoortige subsidies voor sportverenigingen te kunnen dekken.
Toevoeging	Met ingang van 2017 is de jaarlijkse toevoeging van de over deze reserve berekende bespaarde rente komen te vervallen. Door mutaties in de activastanden kan een eenmalige toevoeging gewenst zijn, deze toevoeging kan slechts plaatsvinden bij raadsbesluit.
Onttrekking	Voor de jaarlijkse mutaties in deze reserve is geen raadsbesluit vereist. Tot en met 2011 zijn er 50 bijdragen in activa van derden verstrekt. Deze bijdragen zijn geactiveerd op de gemeentelijke balans als financiële vaste activa en worden in 25 jaar afgeschreven. Ter dekking van de kapitaallasten wordt een bijdrage uit deze reserve ontvangen.
Saldo begin 2022	€ 412.085
Toevoegingen t/m 2025	€ 362.591
Geclaimd deel t/m 2025	€ 774.676
Saldo eind 2025	€ 0
Vrij te besteden deel	Nihil, het volledige bedrag is vereist voor toekomstige kapitaallasten

NAAM	75302 Amortisatiereserve Willinkplein-Zuid
Ingesteld bij	Raadsbesluit van 22 december 2016 (RA16.0114)
Functie	Inkomensfunctie
Doel	Dekking van de kosten van de herinrichting van het openbaar gebied Willinkplein-Zuid
Toevoeging	Bijdrage van € 1.000.000 vanuit het project Theater / WvO
Onttrekking	In 40 jaar (€ 25.000 per jaar) vrij laten vallen ter dekking van de kapitaallasten van de herinrichting van het openbaar gebied Willinkplein-Zuid.
Saldo begin 2022	€ 950.000
Toevoegingen t/m 2025	€ -
Geclaimd deel t/m 2025	€ 100.000
Saldo eind 2025	€ 850.000
Vrij te besteden deel	Nihil, het volledige bedrag is vereist voor toekomstige kapitaallasten

NAAM	75307 Amortisatiereserve Nieuw Weerdinge
Ingesteld bij	Begrotingsvergadering 2020
Functie	Inkomensfunctie
Doel	Dekking van de kosten van de verbeterprojecten Nieuw Weerdinge als vervolg op de woon- en leefbaarheidsvisie.
Onttrekking	In 25 jaar vrij laten vallen ter dekking van de kapitaallasten van de verbeterprojecten van Nieuw Weerdinge.
Saldo begin 2022	€ 155.925
Toevoegingen t/m 2025	€ -
Geclaimd deel t/m 2025	€ 36.300
Saldo eind 2025	€ 119.625
Vrij te besteden deel	Nihil, het volledige bedrag is vereist voor toekomstige kapitaallasten

NAAM	75318 Amortisatiereserve sportvelden
Ingesteld bij	Raadsbesluit van 25 september 2003 (RIS 1055)
Functie	Inkomensfunctie
Doel	Bij de voorbereiding en uitvoering van de reconstructie van de sportparken De Planeet te Klazienaveen en De Rietlanden te Emmen-Zuid is in maart 2003 op een aantal onvolkomenheden gestuit. Om dit op te lossen waren extra investeringen benodigd, dit kwam daarmee bovenop het krediet dat door de raad beschikbaar was gesteld voor deze twee velden. Besloten is om de kapitaallasten van de extra investeringen te dekken vanuit een amortisatiereserve welke ten laste van de VAR is gevormd.
Toevoeging	Deze reserve kent geen toevoegingen. Nadat de activa volledig zijn afgeschreven kan deze reserve worden opgeheven.
Onttrekking	Jaarlijks (t/m 2028) wordt ter dekking van de kapitaallasten sportpark Klazienaveen (object 9990296) en sportpark Rietlanden (object 9990297) een bedrag van € 48.520 aan de reserve onttrokken. De aanwending wordt bij de begroting geautoriseerd, waardoor er geen expliciet raadsbesluit is vereist
Saldo begin 2022	€ 209.172
Toevoegingen t/m 2025	€ -
Geclaimd deel t/m 2025	€ 194.080

Saldo eind 2025	€ 15.092
Vrij te besteden deel	Nihil, het volledige bedrag is vereist voor toekomstige kapitaallasten

NAAM	75340 Amortisatiereserve sporthal Klazienaveen
Ingesteld bij	Resultaatbestemming jaarrekening 2004 van 7 juli 2005 (RA05.0082)
Functie	Inkomensfunctie
Doel	Bij de resultaatbestemming 2004 is een bedrag van € 450.000 beschikbaar gesteld voor de bouw van de sporthal Klazienaveen. Dit bedrag is destijds geparkeerd in de bestemmingsreserve concernstaf. Op het moment dat gestart is met de bouw van de sporthal waren de verslaggevingsvoorschriften gewijzigd. Door deze nieuwe voorschriften is het niet langer toegestaan om investeringen met een economisch nut te verminderen door een bijdrage uit een reserve. Het bedrag van € 450.000 is als amortisatiereserve in de jaarrekening 2007 opgenomen en dient om een gedeelte van de jaarlijkse kapitaallasten te kunnen dekken.
Toevoeging	Deze reserve kent geen toevoegingen. Nadat het activum volledig is afgeschreven kan deze reserve worden opgeheven.
Onttrekking	Jaarlijks (t/m 2048) wordt ter dekking van de kapitaallasten 'sporthal Klazienaveen' (object 9990480) een bedrag van € 11.250,- aan de reserve onttrokken. De aanwending wordt bij de begroting geautoriseerd, waardoor er geen expliciet raadsbesluit is vereist. De omvang van deze reserve dient toereikend te zijn om de kapitaallasten t/m 2048 te kunnen financieren.
Saldo begin 2022	€ 303.750
Toevoegingen t/m 2025	€ -
Geclaimd deel t/m 2025	€ 45.000
Saldo eind 2025	€ 258.750
Vrij te besteden deel	Nihil, het volledige bedrag is vereist voor toekomstige kapitaallasten

NAAM	75373 Amortisatiereserve schoolgebouwen
Ingesteld bij	Kadernota 2009 van 25 juni 2009 (RA09.0068)
Functie	Inkomensfunctie
Doel	Bij de invulling van de scholencarrousel zijn de volgende geprioriteerde projecten genoemd om de komende jaren te worden uitgevoerd; 1) de bouw van De Catamaran 2) de bouw (i.p.v. verbouw) van de Vrije School op de locatie Stroetweg 3) verbouw van de locatie De Veenkampen (nu Catamaran) 4) vervangende huisvesting Tine Marcusschool op de locatie Prinsenlaan Bij verzamelbesluit van 17 februari 2011 heeft de gemeenteraad krediet beschikbaar gesteld voor de vervangende nieuwbouw SBO De Catamaran. De kapitaallasten die samenhangen met de vervangende nieuwbouw van De Catamaran worden gedeeltelijk gefinancierd uit deze reserve.
Toevoeging	De voeding is eenmalig geweest voor een bedrag van € 3.700.000,- vanuit de ontvangen 'Essent-gelden'.
Onttrekking	40 jaar lang (ingaaande 2013) wordt aan deze reserve onttrokken voor de dekking van de afschrijvingslast.
Rentesystematiek	Met ingang van het begrotingsjaar 2017 wordt de bespaarde rente niet meer toegevoegd aan de reserve.
Saldo begin 2022	€ 2.657.819
Toevoegingen t/m 2025	€ -
Geclaimd deel t/m 2025	€ 585.373
Saldo eind 2025	€ 2.072.446
Vrij te besteden deel	Nihil, het volledige bedrag is vereist voor toekomstige kapitaallasten

NAAM	75320 Amortisatiereserve reconstructie N391-N34
Ingesteld bij	Begroting 2021
Functie	Inkomensfunctie
Doel	Dekking kapitaallasten reservedeel cofinanciering RSP Bereikbaarheidsbijdrage voor het door de provincie uit te voeren project Aansluiting N34/ Rondweg. Conform raadsbesluit van 20 februari 2014 (RA14.0001) en nieuwe BBV-regels.
Toevoeging	Overheveling van € 619.000 vanuit de reserve Emmen Vernieuwt naar deze amortisatiereserve.
Onttrekking	In 40 jaar (€ 15.475 per jaar) vrij laten vallen ter dekking van de kapitaallasten van de bijdrage aan het provinciale project Aansluiting N34/ Rondweg.
Saldo begin 2022	€ 619.000
Toevoegingen t/m 2025	€ 0
Geclaimd deel t/m 2025	€ 61.900
Saldo eind 2025	€ 557.100
Vrij te besteden deel	Nihil, het volledige bedrag is vereist voor toekomstige kapitaallasten

NAAM	75322 Amortisatiereserve reconstructie N391-N862
Ingesteld bij	Begroting 2021
Functie	Inkomensfunctie
Doel	Dekking kapitaallasten reservedeel cofinanciering RSP Bereikbaarheidsbijdrage voor het door de provincie uit te voeren project Aansluiting N862 / Rondweg. Conform raadsbesluit van 20 februari 2014 (RA14.0001) en nieuwe BBV-regels.
Toevoeging	Overheveling van € 282.000 vanuit de reserve Emmen Vernieuwt naar deze amortisatiereserve.
Onttrekking	In 40 jaar (€ 7.050 per jaar) vrij laten vallen ter dekking van de kapitaallasten van de bijdrage aan het provinciale project Aansluiting N862 / Rondweg

Saldo begin 2022	0
Toevoegingen t/m 2025	€ 282.000
Geclaimd deel t/m 2025	€ 14.100
Saldo eind 2025	€ 267.900
Vrij te besteden deel	Nihil, het volledige bedrag is vereist voor toekomstige kapitaallasten

NAAM	75323 Amortisatiereserve Boulevard Noord
Ingesteld bij	Begroting 2021
Functie	Inkomensfunctie
Doel	Dekking kapitaallasten project Afronding Boulevard Noord. Conform raadsbesluit van 24 mei 2017 (RA17.0024) en nieuwe BBV-regels.
Toevoeging	Overheveling van € 250.000 vanuit de reserve Emmen Vernieuwt naar deze amortisatiereserve
Onttrekking	In 25 jaar (€ 10.000 per jaar) vrij laten vallen ter dekking van de kapitaallasten van het project afronding Boulevard Noord
Saldo begin 2022	€ 250.000
Toevoegingen t/m 2025	€ 0
Geclaimd deel t/m 2025	€ 40.000
Saldo eind 2025	€ 210.000
Vrij te besteden deel	Nihil, het volledige bedrag is vereist voor toekomstige kapitaallasten

4.4 Bestemmingsreserves

Economie en werkgelegenheid

NAAM	75317 Evenementenfonds
Ingesteld bij	Begrotingsvergadering 2019
Functie	Financieringsfunctie
Doel	In 2020 vormen we een evenementenfonds.
Toevoeging	Dit fonds gaan we voeden door middel van het in rekening gaan brengen van precario voor terrassen (voor het gebruik van de openbare ruimte).
Onttrekking	Standaard
Saldo begin 2022	€ 0
Toevoegingen t/m 2025	€ 300.000
Geclaimd deel t/m 2025	€ 0
Saldo eind 2025	€ 300.000
Vrij te besteden deel	€ 300.000

NAAM	75339 Reserve strategische innovatie- en ontwikkeling
Ingesteld bij	Raadsbesluit van 1 juni 2006 (RA06.0105)
Functie	Financieringsfunctie
Doel	De reserve strategische innovatie- en ontwikkeling dient mogelijkheden te bieden om als co financier op te treden van gewenste maatschappelijke ontwikkelingen die van groot belang zijn voor de gemeente Emmen.
Toevoeging	N.v.t.
Onttrekking	Concrete criteria waar in ieder geval aan voldaan moet worden zijn: • Het project levert een belangrijke bijdrage aan de werkgelegenheid • Het project kent een cofinanciering • Het project draagt bij aan de profilering van Emmen
Saldo begin 2022	€ 0
Toevoegingen t/m 2025	€ 5.000.000
Geclaimd deel t/m 2025	€ -
Vrijval begroting 2025	€ -
Saldo eind 2025	€ 5.000.000
Vrij te besteden deel	Nihil

NAAM	75349 Reserve fonds herstructurering centrum Emmen
Ingesteld bij	Raadsbesluit van 30 juni 2016 (RA16.0055, Motie 3)
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Voor het uitvoeringsplan van de centrumvisie middelen voor stimulering en cofinanciering beschikbaar te hebben.
Toevoeging	Incidentele toevoeging bij vaststelling begroting 2017 en berap 2017-1
Onttrekking	Kaders voor aanwending worden bij het uitbrengen van het uitvoeringsplan opgesteld
Saldo begin 2022	€ 1
Toevoegingen t/m 2025	€ -
Geclaimd deel t/m 2025	€ -
Saldo eind 2025	€ 1
Vrij te besteden deel	Nihil

NAAM	75359 Stimuleringsregeling Revitalisering Landbouw Emmen
Ingesteld bij	Raad 24 september 2015 (RA15.0061)
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Voor de uitvoering van de Stimuleringsregeling Revitalisering Landbouw Emmen in de jaren 2015 t/m 2017.

Toevoeging	De reserve is in 2015 eenmalig gevoed met een bedrag van € 1.200.000 vanuit de reserve Cofinanciering.
Onttrekking	De beschikkingsbevoegdheid over deze reserve is gedelegeerd aan het college van burgemeester en wethouders met verantwoording achteraf via de reguliere planning & control cyclus.
Saldo begin 2022	€ 27.914
Toevoegingen t/m 2025	€ 400.000
Geclaimd deel t/m 2025	€ -
Saldo eind 2025	€ 427.914
Vrij te besteden deel	€ 427.914

NAAM	75375 Reserve citymarketing en promotie
Ingesteld bij	Kadernota 2009 van 25 juni 2009 (RA09.0068)
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Besloten is om het gemeentelijk (citymarketing)beleid op een aantal plaatsen te intensiveren, hiervoor is incidenteel geld vrij gemaakt in deze reserve.
Toevoeging	De voeding is eenmalig geweest voor een bedrag van € 2.000.000, - vanuit de ontvangen 'Essent-gelden'.
Onttrekking	Standaard
Saldo begin 2022	€ 7.500
Toevoegingen t/m 2025	€ -
Geclaimd deel t/m 2025	€ -
Saldo eind 2025	€ 7.500
Vrij te besteden deel	€ 7.500

NAAM	75338 Fonds economische structuurversterking
Ingesteld bij	Begroting 2021
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Reserve is ingesteld bij de begroting 2021 met als doel om economische structuurversterking te realiseren. De reserve wordt ingezet als publieke cofinanciering voor investeringen met strategische waarde.
Toevoeging / Onttrekking	Jaarlijkse storting van € 100.000
Saldo begin 2022	€ 100.000
Geclaimd deel t/m 2025	€ 0
Toevoegingen t/m 2025	€ 400.000
Saldo eind 2025	€ 500.000
Vrij te besteden deel	€ 200.000

Bouwen, wonen en milieu

NAAM	75311 Bouwen, duurzaamheid en jeugdwerkloosheid
Ingesteld bij	Raadsvergadering 25 april 2013
Functie	Financieringsfunctie
Doel	Deze reserve is ingesteld om de bouwsector te stimuleren, mits dit past in de doelstellingen van de woonvisie 2012-2017, de energienota 2012 en de milieuagenda 2013-2016 en de door het college overgenomen motie van LEF! PvdA en CDA over het inzetten van een totaal pakket aan maatregelen ten gunste van het woonklimaat, het bestrijden van jeugdwerkloosheid en het scheppen van leerling(bouw)werkplaatsen in de gemeente Emmen.
Toevoeging	Deze reserve is gevormd door € 3.200.000 te onttrekken aan de reserve stedelijke vernieuwing, € 1.000.000 te onttrekken aan de reserve BLS en € 1.500.000 te onttrekken aan de reserve herstructurering volkshuisvesting.
Onttrekkingen	Standaard
Saldo begin 2022	€ 125.564
Toevoegingen t/m 2025	€ -
Geclaimd deel t/m 2025	€ -
Saldo eind 2025	€ 125.564
Vrij te besteden deel	€ 125.564

NAAM	75362 Fonds fysieke leefomgeving (Stedelijke vernieuwing)
Ingesteld bij	Jaarrekening 2008 van 25 juni 2009 (RA 09.0068) en bevestiging bij Kadernota 2009. Bij vaststelling van begroting 2017 is besloten tot het vormen van het fonds fysieke leefomgeving.
Functie	Financieringsfunctie
Doel	Met het fonds fysieke leefomgeving kunnen gewenste ontwikkelingen gestimuleerd worden. Fonds fysieke leefomgeving kan een belangrijke rol vervullen als (vereiste) cofinanciering voor beschikbare provinciale subsidies voor transformatie van winkelpanden.
Toevoeging	De ISV en decentralisatie-uitkeringen die van het rijk zijn ontvangen worden aan deze reserve toegevoegd, daarnaast zijn de saldi van de volgende reserves in 2010 ondergebracht in deze reserve; Reserve Ploeg, Reserve GSB, Saldo ISV2, Stadsvernieuwingsreserve, Reserve BWS. Vanaf 2017 worden de VHROSV-middelen aan deze reserve toegevoegd.
Onttrekkingen	De aanwendungen dienen ter verbetering van de ruimtelijke fysieke kwaliteit van dorpscentra om zo het woon- en leefklimaat in wijken en dorpen te verbeteren
Saldo begin 2022	€ 95.257

Toevoegingen t/m 2025	€ 2.580.000
Geclaimd deel t/m 2025	€ 2.145.257
Saldo eind 2025	€ 530.000
Vrij te besteden deel	€ 530.000

NAAM	75365 Reserve bodemsanering
Ingesteld bij	Jaarrekening 2008 van 25 juni 2009 (RA 09.0068) en bevestiging bij Kadernota 2009
Functie	Financieringsfunctie
Doel	De reserve bodemsanering dient voor diverse bodemprojecten waarvoor geen rechtstreeks landelijk financieringskader aanwezig is. Het betreft onder meer de in het verleden aangegeven (nazorg) verplichtingen die nog nader ingevuld moeten worden. Ook dienen we in staat te zijn subsidies voor bedrijven te kunnen voorfinancieren totdat de afrekening met het ministerie van VROM plaats zal vinden. Tenslotte betreft het reserveringen voor calamiteiten en onvoorziene zaken op het gebied van bodemsanering.
Toevoeging	Structureel wordt er per saldo € 6.000, - per jaar toegevoegd vanuit de exploitatie.
Onttrekkingen	Standaard
Saldo begin 2022	€ 3.556.371
Toevoegingen t/m 2025	€ 24.000
Geclaimd deel t/m 2025	€ 770.000
Saldo eind 2025	€ 2.810.371
Vrij te besteden deel	€ 2.810.371

Openbare Ruimte en Verkeer & Vervoer

NAAM	75346 Fonds dorpen en wijken
Ingesteld bij	Begroting 2015
Functie	Financieringsfunctie
Doel	Het mogelijk maken van cofinanciering t.b.v. investeringen in dorpen en wijken
Toevoeging	Uit vrije ruimte van bestemmingsreserves is 1 miljoen toegevoegd aan de reserve (RA14.0078)
Onttrekking	Standaard
Saldo begin 2022	€ 137.609
Toevoegingen t/m 2025	€ 400.000
Geclaimd deel t/m 2025	€ -
Saldo eind 2025	€ 537.609
Vrij te besteden deel	€ 537.609

Sport en Cultuur

NAAM	75391 Buitenkunst bezit
Ingesteld bij	Resultaatbestemming jaarrekening 2009 van 27 mei 2010 (RA10.0049)
Functie	Financieringsfunctie / bestedingsfunctie
Doel	Deze reserve is bedoeld voor het opstellen van een onderhoudsplan en de uitvoer van achterstallig onderhoud aan kunstwerken 'buiten'.
Toevoeging	Gelden die aan het einde van het jaar resteren op het budget beheer beeldende kunst worden aan deze reserve toegevoegd.
Onttrekking	Aanwending van deze reserve kan zonder aanvullend raadsbesluit voor zover het onderhoud overeenkomt met het door de raad vast te stellen onderhoudsplan 'kunstbezit buiten'.
Saldo begin 2022	€ 25.000
Toevoegingen t/m 2025	€ -
Geclaimd deel t/m 2025	€ -
Saldo eind 2025	€ 25.000
Vrij te besteden deel	€ 25.000

Sociaal Domein

NAAM	75310 Calamiteitenfonds accommodaties
Ingesteld bij	Kadernota 2017, RA16.0055 d.d. 30-06-2016
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Wanneer één van de accommodaties, die bediend worden uit de beleidsregel "Budgetsubsidie dorpshuizen en wijkcentra, sociaal cultureel werk-instellingen en jongerencentra" (FCL 60333/Ecl42400/taken 707, 781 en 786) in financieel zwaar weer verkeert of wanneer er onvoorziene (groot) onderhoud moet plaatsvinden waarvoor op voorhand geen middelen beschikbaar zijn kan een beroep worden gedaan op de reserve.
Toevoeging / Onttrekking	De reserve wordt gevoed door eventuele overschotten in enig jaar van de budgetten gekoppeld aan de beleidsregel "Budgetsubsidie dorpshuizen en wijkcentra, sociaal cultureel werk-instellingen en jongerencentra" (FCL 60333/Ecl42400/taken 707, 781 en 786).
Saldo begin 2022	€ 464.003
Geclaimd deel t/m 2025	€ -
Toevoegingen t/m 2025	€ -
Saldo eind 2025	€ 464.003
Vrij te besteden deel	€ 464.003

NAAM	75368 Reserve asielzoekers / statushouders
Ingesteld bij	Berap II 2016
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Oplossen van knelpunten op het beleidsterrein asielzoekers / statushouders
Toevoeging	Niet bestede bedragen inzake asielzoekers / statushouders
Onttrekking	Standaard
Saldo begin 2022	€ 14.080
Toevoegingen t/m 2025	€ -
Geclaimd deel t/m 2025	€ 14.080
Saldo eind 2025	€ 0
Vrij te besteden deel	€ 0

Bedrijfsvoering en Inkomstenbronnen

Diverse programma's

NAAM	75337 Bestemmingsreserve onderhoud gebouwen
Ingesteld bij	Raadsbesluit van 1 juni 2006 (RA06.0105)
Functie	Financieringsfunctie / bestedingsfunctie
Doel	Door de accountant is bij de controle van de jaarrekening 2005 een opmerking gemaakt over de onderhoudspositie van de gebouwen en de daarvoor bestemde onderhoudsvoorzieningen. Volgens de accountant waren deze voorzieningen (en volumes) ontoereikend in relatie tot de afzonderlijke onderhoudsplannen. Voorgesteld is om de afzonderlijke voorzieningen samen te voegen in een bestemmingsreserve onderhoud om op die manier de knelpunten bij het onderhoud van gebouwen te kunnen aanpakken.
Toevoeging	Jaarlijks wordt een bedrag van € 22.458, - aan de component 'woonwagencentra' in deze reserve toegevoegd. Daarnaast dient jaarlijks de toereikendheid van de reserve te worden bepaald waarbij het niveau van de reserve wordt afgezet tegen de (verwachte)claims. Indien de reserve ontoereikend blijkt te zijn kan er door resultaatbestemming een toevoeging aan deze reserve worden gedaan.
Onttrekking	Een onttrekking aan de bestemmingsreserve onderhoud is vooral gericht op het oplossen van knelpunten, die zonder een bijdrage uit de reserve zouden leiden tot kapitaalvernietiging. Het gaat om (beperkte) eenmalige investeringsbijdragen, waarbij van belang is dat in overleg met de samenleving (erkende overlegpartners) keuzes worden gemaakt. Ook substantiële bijdragen van derden zijn medebepalend voor de prioriteit.
Bijzonderheden	De toestand van het onderhoud is van een lager niveau dan vastgelegd in de onderhoudsplannen. De nog vrij beschikbare gelden dienen ingezet te worden ten behoeve van knelpunten.
Saldo begin 2022	€ 1.030.672
Toevoegingen t/m 2025	€ 240.592
Geclaimd deel t/m 2025	€ -
Saldo eind 2025	€ 1.271.264
Vrij te besteden deel	€ 1.271.264

NAAM	75353 Reserve boekwaarde
Ingesteld bij	Berap 2014-II 20 november 2014 (RA14.0106)
Functie	Financieringsfunctie / bestedingsfunctie
Doel	Boekwaarde van objecten afwaarderen naar nieuwe functie van het gebouw.
Toevoeging	Incidentele vrijval uit overige bestemmingsreserves
Onttrekking	Standaard
Saldo begin 2022	€ 2.093.564
Toevoegingen t/m 2025	€ 531.000
Geclaimd deel t/m 2025	€ 143.500
Saldo eind 2025	€ 2.481.064
Vrij te besteden deel	Nihil, benodigd voor afwaarderen boekwaarden

NAAM	75335 Reserve Corona
Ingesteld bij	Berap 2020-II november 2020 (RA20.0076)
Functie	Financieringsfunctie / bestedingsfunctie
Doel	Financiële effecten als gevolg van corona op te vangen.
Toevoeging / Onttrekking	Toevoegingen bestaat uit compensatie van het Rijk.
Saldo begin 2022	€ 7.541.062
Geclaimd deel t/m 2025	€ -
Toevoegingen t/m 2025	€ 100.000
Saldo eind 2025	€ 7.441.062
Vrij te besteden deel	€ 7.441.062

NAAM	75336 Reserve Bedrijfsvoering
Ingesteld bij	Berap 2020-II november 2020 (RA20.0076)
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Het doel van de reserve is knelpunten in de bedrijfsvoering op te vangen, alsmede kosten voor flankerend beleid of voor de doorontwikkeling van de organisatie.
Toevoeging / Onttrekking	

Saldo begin 2022	€	368.180
Geclaimd deel t/m 2025	€	230.000
Toevoegingen t/m 2025	€	-
Saldo eind 2025	€	138.180
Vrij te besteden deel	€	138.180

NAAM	75309 Reserve uitbetaling claims aansprakelijkheid	
Ingesteld bij	Raad 28-1-2021	
Functie	Bestedingsfunctie	
Doel	Risico's voor aansprakelijkheidsschade opvangen.	
Toevoeging / Onttrekking	Eenmalige onttrekking van €200.000 uit de algemene reserve	
Saldo begin 2022	€	200.000
Geclaimd deel t/m 2025	€	0
Toevoegingen t/m 2025	€	0
Saldo eind 2025	€	200.000
Vrij te besteden deel	€	200.000

Bijlage C - Investeringsplanning 2022-2025

Bedragen x € 1.000		Investeringsbedrag			
Activanummer	Omschrijving	2022	2023	2024	2025
9991877	GRP 2021 Emmen, Weerdingerstr. en Seinstraat PEV	€ 2.000.000			
9991845	EV herontwikkeling Biochron	€ 1.666.667			
9991866	GRP 2021 Angelslo, Wendeling e.o. rioolverv.	€ 1.000.000			
9991875	GRP 2021 Emmen hoofdafv. 2e Bokslootweg kruisingsp	€ 1.000.000			
9991870	GRP 2021 Klazienaveen, fietspad Dordsedijk Kl.veen	€ 900.000			
9991884	Ongelijkvloerse kruising Pottendijk	€ 845.000			
9991881	Reconstructie N862	€ 670.000			
9991867	GRP 2021 Bargerres, Orvelterbrink wateroverlast	€ 600.000			
9991882	N391, tussen kruising N34 en folieconstructie	€ 600.000			
9991654	Deklagenprogramma 2022	€ 500.000			
9991758	Vervanging kunstgrasveld Klazienaveen	€ 500.000			
9991760	Vervanging kunstgrasveld Erica	€ 500.000			
9991868	GRP 2021 Emmerhout, verplaatsen vijver Houtweg	€ 500.000			
9991876	GRP 2021 Nw Schoonebeek Europaweg verv. herin	€ 500.000			
9991657	Reconstructie wegen 2022	€ 475.675			
9992040	Vervanging openbare verlichting lichtmasten 2022	€ 413.000			
9991865	Voorbereidingskrediet diverse projecten	€ 400.000			
1522205	Storage tvv 9991546	€ 336.120			
1522220	Meubilair werkplein en buitenlocaties tvv 9990999	€ 307.500			
9991664	Reconstructie Dordsestraat	€ 282.325			
9992044	Vervanging openbare verlichting armaturen 2022	€ 225.000			
9991656	Groenreconstructies 2022	€ 200.000			
9991869	GRP 2021 Emmen, Parallelweg-Oosterstraat	€ 200.000			
9991873	GRP 2021 Rietlanden, grondwater Rietplas	€ 200.000			
9991763	Knelpuntenpot Sport	€ 182.000			
9991759	Vervanging kunstgrasveld hockeyclub	€ 150.000			
9991655	Diverse kleine investeringen DNW 2022	€ 116.000			
1523200	Invoeren uniforme CAD-omg tvv 9991486	€ 108.000			
9991658	Sport- en spelvoorziening 2022	€ 100.000			
1522202	Telefonie Coevorden tvv 9991013	€ 99.965			
9991883	Kruising N391-N862 (MM Bereikbaar)	€ 93.333			
9991694	Woon- en leefbaarheidsvisies 2022	€ 80.000			
1522201	Telefonie Borger Odoorn tvv 9991012	€ 69.867			
1523201	Vervanging firewall tvv 9991593	€ 62.424			
8222800	4 begraafplaatskarren tvv 9991099	€ 48.800			
1522204	Core San switches tvv 9991389	€ 36.000			
1522203	Tachimeter tbv GEO tvv 9991302	€ 30.000			
1322200	Aanschaf BAG 2.0 tvv 9991740	€ 27.188			
8222000	Verv/aansch ind.park.meterspark tvv 9991054	€ 25.525			
7222000	Geluidmeetapparatuur tvv 9991451	€ 19.460			
5222200	Gymmaterialen tbv gymnsport tvv 9991330	€ 10.900			
8222300	Ondergrondse containers tvv 9990887	€ 10.000			
	Verkeersmaatregelen Klazienaveen	€ 200.000			
	Verbetering woonomgeving transformatiegebieden	€ 232.000			
	Strategisch Plan Verkeersveiligheid	€ 1.500.000			
	Revitalisering begraafplaats de Wolfsbergen	€ 900.000			
	Extra kunstgrasveld sportpark Rietlanden	€ 550.000			
	VRI kruispunt dorsestraat boermarkeweg	€ 200.000			
	Fietsenstalling Station Emmen	€ 350.000			
	Onderhoud toegangswegen sportparken	€ 200.000			
	Achterstand stobben en zieke bomen	€ 150.000			
	Revitalisering begr. Wolfsbergen	€ 900.000			
	Wegenbeheer gemeente Emmen	€ 9.000.000			
	Vervanging camerasystemen	€ 434.000			
Subtotaal investeringen 2022		€ 30.706.749			
9991881	Reconstructie N862	€ 3.925.000			
9991845	EV herontwikkeling Biochron	€ 3.333.333			
9991875	GRP 2021 Emmen hoofdafv. 2e Bokslootweg kruisingsp	€ 2.000.000			
9991885	Aanleg ongelijkvloerse kruising Houtweg	€ 1.750.000			
9991866	GRP 2021 Angelslo, Wendeling e.o. rioolverv.	€ 1.500.000			
9991884	Ongelijkvloerse kruising Pottendijk	€ 1.380.000			
9991868	GRP 2021 Emmerhout, verplaatsen vijver Houtweg	€ 1.000.000			
9991886	Centrale aansluiting Bargermeer (N391)	€ 880.000			
9991880	Cofin RSPB Aansluiting N862 - Rondweg (N391)	€ 600.000			
9991746	Deklagenprogramma 2023	€ 500.000			
9991757	Vervanging kunstgrasveld Sluisvierweg	€ 500.000			
9991876	GRP 2021 Nw Schoonebeek Europaweg verv. herin	€ 500.000			
9991749	Reconstructie wegen 2023	€ 475.675			
9992041	Vervanging openbare verlichting lichtmasten 2023	€ 413.000			
9991882	N391, tussen kruising N34 en folieconstructie	€ 400.000			
9991664	Reconstructie Dordsestraat	€ 282.325			
5232000	Sporthal Bargerres verwarm.inst. tvv 9999787	€ 255.529			
9991877	GRP 2021 Emmen, Weerdingerstr. en Seinstraat PEV	€ 250.000			
9992045	Vervanging openbare verlichting armaturen 2023	€ 225.000			
9991756	Vervanging Openbare Verlichting 2023	€ 212.000			
9991748	Groenreconstructies 2023	€ 200.000			
9991865	Voorbereidingskrediet diverse projecten	€ 200.000			
9991763	Knelpuntenpot Sport	€ 182.000			
9992004	Reconstructie Boermarkeweg 2e fase	€ 169.667			
1523202	AV-inst raadszaal en raadsvergadering tvv 9991547	€ 122.496			
9991747	Diverse kleine investeringen DNW 2023	€ 116.000			
9991750	Sport- en spelvoorziening 2023	€ 100.000			
9991695	Woon- en leefbaarheidsvisies 2023	€ 80.000			
5232001	Vertidrain tvv 9991392	€ 28.485			
1232300	Verkiezingsborden tvv 9991266	€ 27.120			
8232000	Parkeerautomaten 2006 tvv 9990571	€ 17.366			
1232000	Automatiseringsapp. tbv documenten tvv 9991580	€ 13.700			
1523203	Snij- en couverteermachine tvv 9991149	€ 13.623			
Subtotaal investeringen 2023		€ 21.652.319			

9991881	Reconstructie N862	€	5.535.250		
9991890	Extra maatregelen MM Bereikbaar	€	5.500.000		
1524220	Herhuisv Raadhuisplein inventaris tvv 9990557	€	2.679.000		
9991885	Aanleg ongelijkvloerse kruising Houtweg	€	1.750.000		
9991875	GRP 2021 Emmen hoofdafv. 2e Bokslootweg kruisingsp	€	1.000.000		
9991816	Deklagenprogramma 2024	€	500.000		
9991886	Centrale aansluiting Bargermeer (N391)	€	500.000		
9991813	Reconstructie wegen 2024	€	475.675		
1524202	Werkplekken Coevorden tvv 9991786	€	432.410		
9992042	Vervanging openbare verlichting lichtmasten 2024	€	413.000		
5242001	Fendt tractor tvv 9991438	€	330.000		
1525202	Call center-applicatie tvv 9991453	€	319.182		
9991664	Reconstructie Dordsestraat	€	282.325		
9991880	Cofin RSPB Aansluiting N862 - Rondweg (N391)	€	240.000		
9992046	Vervanging openbare verlichting armaturen 2024	€	225.000		
5242000	Divers materieel buitensport tvv 9991247	€	200.000		
9991814	Groenreconstructies 2024	€	200.000		
9991763	Knelpuntenpot Sport	€	182.000		
1525203	Werkplekken Borger-Odoorn tvv 9991785	€	122.935		
9991815	Diverse kleine investeringen DNW 2024	€	116.000		
8242001	Parkeerautomaten Wilhelminastr tvv 9991148	€	112.580		
9991812	Sport- en spelvoorziening 2024	€	100.000		
9991865	Voorbereidingskrediet diverse projecten	€	100.000		
8242000	Ombouw/upgrade parkeerautomaten tvv 9991292	€	83.180		
9991695	Woon- en leefbaarheidsvisies 2023	€	80.000		
5242002	Sportstim. Sport- en spelvoorz tvv 9999685	€	70.000		
1524203	Werkplekken RUD tvv 9991787	€	48.770		
1524200	Veldboeken en GPS ontvangers tvv 9991565	€	47.880		
9991883	Kruising N391-N862 (MM Bereikbaar)	€	40.000		
1242000	Pinautomaten KCC tvv 9991360	€	25.220		
5242200	Lesmaterialen zwembaden tvv 9991246	€	15.000		
Subtotaal investeringen 2024		€	21.725.407		
9991881	Reconstructie N862	€	18.484.750		
9991886	Centrale aansluiting Bargermeer (N391)	€	6.120.000		
9991890	Extra maatregelen MM Bereikbaar	€	4.500.000		
1525201	LAN/WLAN/Toegangscontrole tvv 9991604	€	1.165.400		
9991885	Aanleg ongelijkvloerse kruising Houtweg	€	500.000		
9991894	Deklagenprogramma 2025	€	500.000		
9991897	Reconstructie wegen 2025	€	475.675		
5252004	Techn inst energiebesparing Neptunus tvv 9990678	€	429.220		
5252002	Maaicombinaties (3 stuks) tvv 9991597	€	375.720		
9991893	Vervanging openbare verlichting 2025	€	212.000		
9991896	Groenreconstructies 2025	€	200.000		
9991763	Knelpuntenpot Sport	€	182.000		
1525200	Uitbreiding storage 2020 tvv 9991825	€	144.735		
1525205	Thuiswerkplekken RUD tvv 9991833	€	136.117		
9991895	Diverse kleine investeringen DNW 2025	€	116.000		
9991898	Sport- en spelvoorziening 2025	€	100.000		
9991695	Woon- en leefbaarheidsvisies 2023	€	80.000		
8252700	Kubota trekker tvv 9991776	€	60.000		
8252701	Kubota trekker tvv 9991777	€	60.000		
1525206	Cognos 11 tvv 9991878	€	57.865		
1525204	Zwembad Emmen ICT hardware tvv 9991791	€	57.061		
5252000	Doorzaamachine tvv 9991329	€	26.000		
8252702	2 Klepelmaaiers tvv 9991548	€	25.000		
5252001	Rijdend materieel tvv 9991442	€	20.000		
5252005	Sport- en spelmateriaal zwembaden tvv 9990960	€	12.270		
5252003	Neptunusbad aanpass installaties tvv 9990409	€	10.000		
Subtotaal investeringen 2025		€	34.049.813		
Totaal aan investeringen 2022-2025		€	30.706.749	€	21.652.319
				€	21.725.407
				€	34.049.813

Bijlage D - Overzicht lasten en baten per taakveld

Taakveld	(Bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1: Inwoners en Bestuur				
0.1 Bestuur		5.534	0	5.534
0.2 Burgerzaken		2.964	1.130	1.834
Programma 2: Economie en werkgelegenheid				
3.1 Economische ontwikkeling		5.092	150	4.942
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur		279	6	273
3.3 Bedrijfsloket en -regelingen		1.362	280	1.082
3.4 Economische promotie		1.832	638	1.194
Programma 3: Veiligheid				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer		7.853	63	7.790
1.2 Openbare orde en veiligheid		2.098	15	2.082
Programma 4: Onderwijs en jeugd				
4.1 Openbaar basisonderwijs		50	0	50
4.2 Onderwijshuisvesting		6.655	271	6.384
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken		9.740	5.178	4.562
Programma 5: Bouwen, wonen en milieu				
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden		5.071	4.082	989
5.5 Cultureel erfgoed		147	0	147
7.2 Riolering		8.299	11.973	-3.674
7.3 Afval		11.352	15.109	-3.757
7.4 Milieubeheer		5.554	920	4.634
8.1 Ruimtelijke Ordening		1.820	0	1.820
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)		5.415	5.259	156
8.3 Wonen en bouwen		7.472	4.330	3.142
Programma 6: Inkomensondersteuning				
6.3 Inkomensregelingen		69.970	58.922	11.048
Programma 7: Openbare ruimte & Verkeer en vervoer				
0.63 Parkeerbelasting		0	4.270	-4.270
2.1 Verkeer en vervoer		17.156	205	16.951
2.2 Parkeren		3.259	273	2.986
2.4 Economische Havens en waterwegen		13	0	13
2.5 Openbaar vervoer		717	100	617
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie		8.710	342	8.367
7.5 Begraafplaatsen		1.394	762	632
Programma 8: Sport en cultuur				
5.1 Sportbeleid en activering		1.136	117	1.019
5.2 Sportaccommodaties		8.596	2.512	6.084
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie		6.167	11	6.156
5.6 Media		2.600	100	2.500
Programma 9: Sociaal domein				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		6.093	142	5.951
6.2 Wijkteams		3.701	0	3.701
6.4 Begeleide participatie		25.048	0	25.048
6.5 Arbeidsparticipatie		13.004	260	12.743
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)		6.045	198	5.847
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+		34.955	900	34.056
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-		37.326	61	37.265
6.81 Geescaleerde zorg 18+		18.265	829	17.436
6.82 Geescaleerde zorg 18-		401	0	401
7.1 Volksgezondheid		12.520	0	12.520
Programma 10: Bedrijfsvoering en inkomstenbronnen				
0.4 Overhead		39.375	4.807	34.568
0.5 Treasury		-1.234	2.615	-3.848
0.61 OZB woningen		1.673	16.879	-15.206
0.62 OZB- niet woningen		0	11.393	-11.393
0.64 Belastingen Overig		570	425	145
0.7 Algemene uitkering		1.703	268.056	-266.353
0.8 Overige baten en lasten		13.075	474	12.601
Totaal:		420.829	424.059	-3.230

Bijlage E - Overhead

Onder overhead wordt verstaan alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Voorbeelden zijn de kosten voor ICT, huisvesting en salarislaster van leidinggevend en ondersteunende teams (bijvoorbeeld financiën). De overheadkosten worden niet toegerekend aan de diverse programma's, maar centraal begroot en verantwoord (onder taakveld 0.4 Overhead). In de tabel wordt inzicht gegeven welke lasten en baten worden toegerekend aan de overhead en welk deel van de overheadkosten vervolgens wordt doorberekend aan projecten en grondexploitaties.

Doordat de overhead apart wordt verantwoord en niet worden doorbelast aan de producten in het primaire proces, ontstaat een beter inzicht in de directe kosten die de gemeente maakt voor het leveren van haar producten binnen de programma's.

Voor de berekening van de lokale heffingen en tarieven worden de lasten van de overhead extracomptabel (buiten de boekhouding om) berekend ten behoeve van de tariefstelling en om aan te tonen dat de gemeente met deze heffingen geen winst maakt. Dit is in de paragraaf lokale heffingen inzichtelijk gemaakt.

Voor het toerekenen van de overheadkosten wordt gebruikt gemaakt van het overheadtarief per fte. Dit tarief is voor 2022 vastgesteld op € 41.722 en is bepaald door de totale (netto) kosten van overhead (€ 35,8 mln.) te delen door het totale aantal fte's (858). Na berekening van het overheadtarief zijn de lasten nog toegenomen met € 0,1 mln. op basis van nieuw beleid.

Het overheadtarief is ten opzichte van 2021 gestegen met 5%, dit komt omdat de lasten voor overhead zijn toegenomen (met name op het gebied van ICT) en het aantal fte's binnen de gemeente is afgenomen.

Bedragen x € 1.000		Begroting 2022	
Omschrijving	Lasten	Baten	
Leidinggevend en managementondersteuning primair proces	6.564		
Financiën, toezicht en controle eigen organisatie	4.500	8	
Inkoop, juridische en personeelszaken	4.754	40	
Interne en externe communicatie	1.462		
Bestuurszaken en bestuursondersteuning	102		
Informatievoorziening en automatisering	13.758	3.540	
DIV, facilitaire zaken en huisvesting	9.513	989	
Overig	57		
Totaal	40.711	4.577	
Saldo overhead (bruto)		36.134	
Mutaties reserves		-230	
Saldo overhead (netto)		35.904	
Doorbelasting overhead naar investeringen en GREX		-1.335	
Saldo overhead (na doorbelasting)		34.568	

De totale stijging van de overhead ten opzichte van de begroting 2021 bedraagt € 711.000 en wordt vooral veroorzaakt door informatievoorziening en automatisering. Dit hangt met name samen met investeringen in hard- en software en formatie door wettelijke ontwikkelingen op het gebied van informatieveiligheid.

Bijlage F - Vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 moeten overheidslichamen vanwege de “Wet modernisering Vennootschapsbelasting overheidsondernemingen” vennootschapsbelasting (VPB) betalen over hun (winstgevende) ondernemersactiviteiten. Doel van de wet is het scheppen van een gelijk speelveld tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen. De gemeente is, met de invoering van voornoemde wet, dan ook VPB-plichtig.

Afgelopen jaren is er uitgebreid onderzoek uitgevoerd over de impact van de VPB-wetgeving. Conclusie hieruit is dat er inzake de reguliere activiteiten, facilitaire dienstverlening, ICT dienstverlening, dienstverlening sociaal domein, grondexploitaties, reclameactiviteiten en de parkeeractiviteiten van de gemeente Emmen sprake is van geen tot zeer geringe VPB-plicht.

De belastingdienst heeft inmiddels op het onderdeel “reclameactiviteiten” landelijk een andere zienswijze / standpunt dan de gemeenten en legt naheffingsaanslagen op. De gemeente Emmen maakt per jaar bezwaar tegen de aanslag (of de eigen aangifte) en sluit zich aan bij de reeds lopende procedures van andere gemeenten op dit onderwerp. De geschatte VPB heffing per jaar op het onderdeel reclame activiteiten is een bedrag tussen de € 25.000 en € 35.000. De uitkomst van het juridische geschil is onzeker. Gezien deze onzekerheid en de geringe hoogte van het bedrag, is er geen budget opgenomen in de begroting voor de VPB-plicht.

Bijlage G – Financiële ontwikkelingen kadernota en raadsbrief

In deze bijlage is een nadere uitsplitsing gemaakt van het resultaat van de kadernota en daarmee het financiële uitgangspunt van de begroting 2022. Onderstaande tabel maakt inzichtelijk hoe het resultaat van de begroting 2021 zich heeft ontwikkeld tot het resultaat na vaststelling van de kadernota 2022. Vervolgens is een gedetailleerde uitsplitsing weergegeven van de verschillende ontwikkelingen uit de kadernota.

Bedragen * € 1.000	2022	2023	2024	2025
Begrotingsresultaat begroting 2021	2.987	1.630	801	nvt
Amendement EOP's	-75	-75	-75	-75
Raadsbrief septembercirculaire	-69	469	782	nvt
Vastgesteld begrotingsresultaat begroting 2021	2.843	2.024	1.508	nvt
Raadsbesluit aansprakelijkheidsverzekering	199	199	199	199
Actuele stand begrotingsresultaat vóór Kadernota 2022	3.042	2.223	1.707	1.925
Kadernota 2022:				
Meerjarenperspectief Grondexploitatie Kadernota 2022	-496	-737	-156	-34
Autonome ontwikkelingen	33	812	1.325	850
Voorstellen met dekking	-	-	-	-
Collegebesluiten	-1.389	-1.528	-1.685	-1.812
PM-posten / onzekerheden	PM	PM	PM	PM
Begrotingsresultaat Kadernota 2022	1.190	770	1.191	929
Raadsbrief "actueel financieel perspectief 2021-2025"	8.180	284	-365	-469
Begrotingsresultaat na behandeling kadernota 2022	9.370	1.054	826	460
Autonome ontwikkelingen kadernota 2022				
Bedragen * € 1.000	2022	2023	2024	2025
Bijstellen leges in meerjarenbegroting	-204	-252	66	120
Voortzetting Programma Angelslo	-200	-200	-200	PM
Budget t.b.v. inzet voor Europese Fondsen - Just Transition Fund	-150	-150	-	-
Co-financiering LEADER door provincie geeft voordeel	92			
Vormen krediet vervanging camerasystemen	-113	-113	-113	-113
Af. dekking uit bestaande middelen	44	44	44	44
Integraal Huisvestingsplan Primair en Voortgezet Onderwijs (IHP PO-VO)	-90	-165	-240	-315
Begroting woonwagengelden - huuropbrengsten	-68	-68	-68	-68
Aanpak van de bodemdaling	-150	-150	-150	-150
SAM ontvangsten geldleningen	-110	-125	-130	-130
Wegbeheer gemeente Emmen - Kwaliteit, ontwikkeling en budgetbehoefte	-180	-360	-360	-360
Indexering groenonderhoud	-100	-150	-200	-250
Integrale aanpak knelpunten groen/ grijs	-325	-325	-325	-325
Onderzoek naar realiseren doorfietsroutes	-100			
Indexatie Bibliotheek en de Kunstbeweging	-80	-80	-80	-80
Regiefunctie - zorglandschap	-125	-125	-125	-125
Lasten landelijk werkende instellingen begeleiding en maatwerkafspraken	-150	-155	-160	-165
Lumpsum Stichting De Toegang inclusief indexatie	-172	-315	-466	-615
Toenemende lasten bouwkundige aanpassingen	-120	-120	-125	-125
Aframen budget financiële tegemoetkoming vervoer	135	135	135	135
Aframen lasten verhuiskosten woonvoorzieningen	85	85	85	85
Bijdrage aan de GGD	-29	111	32	-48
Correctie aframing eigen middelen VO/MO	-200			
Budgetverlaging van PGB - jeugdhulp	1.025	1.150	1.225	1.275
Budgetverhoging ZIN - jeugdhulp vanwege omzetverplaatsing PGB	-1.025	-1.150	-1.225	-1.275
Wet Kinderopvang	-229	-229	-229	-229
Af. dekking uit mogelijke beleidsaanpassing	PM	PM	PM	PM
Formatie voor wetswijziging Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	-275	-275	-275	-275
Af. dekking nieuwe taken uit evt rijksmiddelen	PM	PM	PM	PM
Aanbesteding Centric pakketten	-150	-	-	-
Bezwaren door taxaties op oppervlakte	-100	-50	-50	-50
Modules Key2Belastingen	-75	-	-	-
Aanpassing basisgegevens gemeentefonds	271	148	123	149
Ontwikkeling rentelasten	378	414	220	101
Vrijval centrale stelpost prijsindexatie	128	328	328	328
Verminderde huurinkomsten gebouwen	-75	-75	-75	-75
Loonindexatie vanaf 2022 obv CEP 2021	528	470	470	235

Extra rijksmiddelen in het gemeentefonds	3.000	3.000	3.000	3.000
Investeringsplanning - vrijval stelpost nieuwe investeringen		613	1.263	1.263
Kosten wegwerken achterstanden Archief	-100	-100	-100	-100
Informatievoorziening - (wettelijke) ontwikkelingen	-450	-450	-450	-450
Af: dekking binnen de bedrijfsvoering	180	180	180	180
Informatieveiligheid - (wettelijke) ontwikkelingen	-168	-168	-168	-168
Diverse posten van € 50.000 of lager - zie specificatie	-520	-516	-532	-574
Autonome ontwikkelingen kadernota 2022	33	812	1.325	850

Voorstellen met dekking kadernota 2022

Bedragen * € 1.000	2022	2023	2024	2025
Opbrengst reclamebelasting	-20	-20	-20	-20
Af: doorvertalen naar de kostenkant	20	20	20	20
Camperplaatsen	-90			
Af: dekking uit opbrengst P-Oost	90			
Verhoging lasten Mytyschool	-61	-61	-61	-61
Verhoging baten Mytyschool	61	61	61	61
Aanvullende capaciteit door toename aanvragen vergunningen	-330	-330	PM	PM
Af: dekking uit meeropbrengsten leges	330	330	PM	PM
BOCE deelovereenkomst - meeropbrengsten	73	34	32	-2
Af: inzet ten behoeve van extra formatie	-73	-34	-32	2
Hoogwaardig groen op rotondes	-50	-50	-50	-50
Af: dekking uit inkomsten reclameconcessie	50	50	50	50
Menso - ophogen begrotingspost lasten	-368	-376	-385	-394
Menso - ophogen begrotingspost baten	368	376	385	394
Bijdrage aan de Emco-groep	162	189	153	552
Af: te verrekenen met taakstelling Emco/Menso	-162	-189	-153	-552
Bijdrage voor de inzet van de regiocoördinator Drents Zorglandschap	-8			
Af: dekking uit ambulantiseringmiddelen	8			
Jaarlijkse Lyme-screening (Gezondheid personeel)	-9	-9	-9	-9
Af: dekking binnen de bedrijfsvoering	9	9	9	9
Kosten in verband met Wet Open Overheid	-70	-70	-70	-70
Af: dekking uit rijksmiddelen voor Wet Open Overheid (gemeentefonds)	70	70	70	70
Digitalisering van fysieke dossiers	-150	PM	PM	PM
Af: dekking binnen de bedrijfsvoering	150	PM	PM	PM
Klimaatinstallatie Werkplein	-153	-153	-153	-153
Af: dekking uit bestaande middelen	153	153	153	153
Investeringsplanning kapitaallasten	930	1.079	1.853	1.630
Af: verrekening met stelpost onderuitputting kapitaallasten	-930	-1.079	-1.853	-1.630
Investeringsplanning kapitaallasten riolering	515	107	76	76
Af: door te vertalen naar tarief	-515	-107	-76	-76
Stijging pensioenpremie 2021	-295	-295	-295	-295
Af: verrekening met stelpost lonen	295	295	295	295
Bedrijfscontinuïteitsmanagement	-80	PM	PM	PM
Af: Dekking binnen de bedrijfsvoering	80	PM	PM	PM
Voorstellen met dekking kadernota 2022	-	-	-	-

Collegebesluiten kadernota 2022

Bedragen * € 1.000	2022	2023	2024	2025
Bijdrage aan de Veiligheidsregio Drenthe (VRD)	-142	-284	-426	-568
Kosten Kaderplan Afval	252	252	252	252
Af: doorvertalen naar tarief	-252	-252	-252	-252
Invoering nieuw afvalbeleid - extra kosten	-574	-585	-596	-607
Af: dekking uit lagere verwerkingskosten afval	574	585	596	607
Bijdrage aan de RUD	-160	-230	-300	-370
Cofinanciering Volkshuisvestingsfonds	-165	-165	-165	-165
Formatie progr.volkshuisv.fonds/kwartiermaker Centrumvisie	-150	-150	-150	-150
Af: dekking uit projecten/rijksmiddelen volkshuisvestingsfonds	150	150	150	150
Wegenruil - benodigd budget voor beheer en onderhoud	-194	-194	-194	-194
Eikenprocessierups	-75	-75	-75	-75
Versterken biodiversiteit	-50	-50	-50	-50
Toiletvoorzieningen en cameratoezicht grote Rietplas	-30	-30	-30	-30
Structurele kosten beheer fietsenkelder	-30	-30	-30	-30
Veenpark	-35	-35	-35	PM
We The North	-25	-25	-25	-25
Indexatie gebiedsbudgetten/beschermd wonen t.o.v. stelpost in de begroting	50	50	50	50
Hulpmiddelen WMO - loslaten lumpsum	-458	-432	-405	-355
Kosten Dimpact	-75	-28	PM	PM
Collegebesluiten kadernota 2022	-1.389	-1.528	-1.685	-1.812

PM-posten / onzekerheden kadernota 2022

<i>Bedragen * € 1.000</i>	2022	2023	2024	2025
Onderwijsachterstandenbeleid	PM	PM	PM	PM
Effecten Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging Bouw	PM	PM	PM	PM
Ruimte in rijksmiddelen bodemsanering	PM	PM	PM	PM
Aanpassing btw PMD in tarief	PM	PM	PM	PM
Aanpassing doorberekening kosten in tarief afval en riool	PM	PM	PM	PM
BUIG/BBZ	PM	PM	PM	PM
Civision Samenleving/PinkRocade	PM	PM	PM	PM
Eventuele extra kosten jeugdhulp i.r.t. Corona	PM	PM	PM	PM
Kinderopvang toeslagenaffaire	PM	PM	PM	PM
Ontwikkeling kosten jeugdhulp i.v.m. afname aantal jeugdigen	PM	PM	PM	PM
Ontwikkeling kosten WMO i.v.m. toename aantal ouderen	PM	PM	PM	PM
Gebiedsbudgetten Begeleiding en Huishoudelijke Hulp	PM	PM	PM	PM
Administratieve aanpassing VTH systeem en DSO in financieel systeem	PM	PM	PM	PM
Extra rijksmiddelen gemeentefonds	PM	PM	PM	PM
Effecten herziening gemeentefonds		PM	PM	PM
Effecten aanpassing woonplaatsbeginsel Jeugdzorg (rijksmiddelen/kosten)	PM	PM	PM	PM
Effecten aanpassing woonplaatsbeginsel Beschermd Wonen (rijksmiddelen/kosten)		PM	PM	PM
Structurele effecten van corona (diverse teams/programma's)	PM	PM	PM	PM
Rijksmiddelen voor Wet Open Overheid (gemeentefonds)	PM	PM	PM	PM
Rijksmiddelen voor Klimaatakkoord	PM	PM	PM	PM
Cao-ontwikkeling 2021 t.o.v. stelpost	PM	PM	PM	PM
Huisvesting/nieuwbouw Handelsweg	PM	PM	PM	PM
PM-posten / onzekerheden kadernota 2022	-	-	-	-

Raadsbrief actueel financieel perspectief 2021-2025

<i>Bedragen * € 1.000</i>	2022	2023	2024	2025
Effect meicirculaire 2021	1.851	969	333	243
Budgetten BUIG	-3.925	-228	-1.377	-134
af: doorvertaling naar de kosten	3.925	228	1.377	134
Arbitrage jeugdhulp: extra rijksmiddelen	7.000	PM	PM	PM
Arbitrage jeugdhulp: extra kosten jeugdhulp ivm extra rijksmiddelen	PM	PM	PM	PM
Arbitrage jeugdhulp: kostenbesparingen	PM	PM	PM	PM
Gebiedsbudgetten WMO	-671	-685	-698	-712
Herverdeling gemeentefonds		PM	PM	PM
Raadsbrief actueel financieel perspectief 2021-2025	8.180	284	-365	-469

Bijlage H – Financiële kengetallen

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van de gemeente.

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement zijn de kengetallen weergegeven. In deze bijlage worden de kengetallen nader toegelicht en een analyse gegeven van het meerjarig verloop van de kengetallen.

Kengetallen alleen zeggen nog niet veel: het gaat enerzijds om de onderlinge relatie tussen kengetallen (en andere variabelen) en anderzijds om de ontwikkeling in de tijd die de kengetallen laten zien. Die meerjarige trend kan laten zien of de financiële positie verbetert of juist verslechtert.

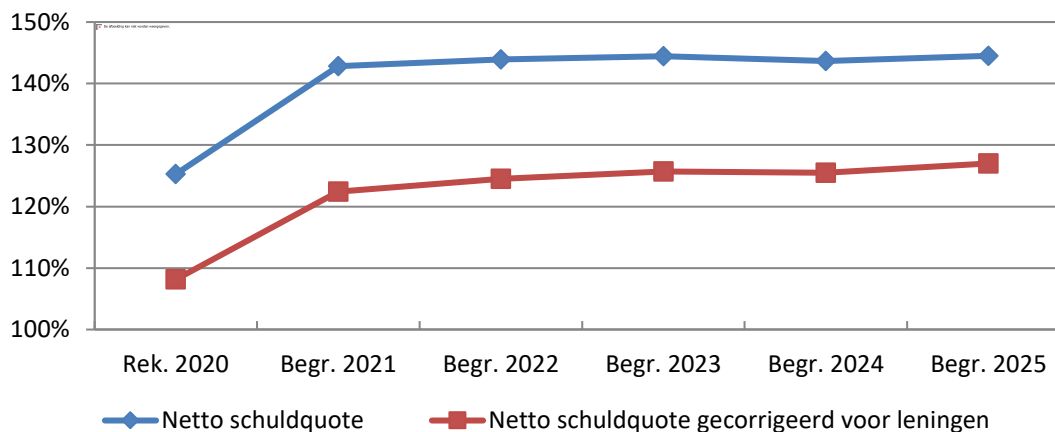
De kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen.

Voor de beoordeling van de financiële positie is het belangrijk dat zowel naar de balans als naar de exploitatie wordt gekeken. In de kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit komt tot uitdrukking of de gemeente over voldoende structurele baten beschikt, en welke mogelijkheid er is om de structurele baten op korte termijn te vergroten. De kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio en grondexploitatie hebben betrekking op de balans.

1. Netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

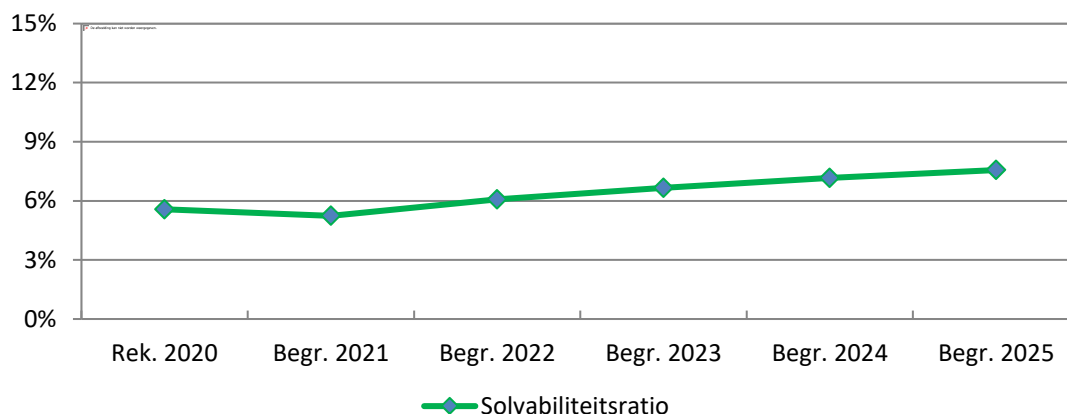
Dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van het totaal van de baten. Hiermee kan een oordeel worden gevormd in hoeverre het inkomen van de gemeente toereikend is om de schuldverplichtingen te voldoen. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. Daarnaast wordt de netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, als apart cijfer gepresenteerd. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

In het algemeen geldt dat een lager percentage beter is dan een hoger. De signaalwaarde voor de netto schuldquote is >130%. Binnen de gemeente Emmen is sprake van een relatief hoge schuldendruk. Dit is veroorzaakt door de investeringen van afgelopen jaren in o.a. centrumvernieuwing. Tevens is te zien dat door de verstrekte lening aan Wildlands de netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen lager is en net onder de signaalwaarde blijft. In de komende jaren stijgt de schuldquote licht door o.a. de investeringen in Emmen bereikbaar. Ten opzichte van de rekening 2020 is de netto schuldquote gestegen doordat het totaal van de baten verlaagd is door de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs.

2. Solvabiliteitsratio

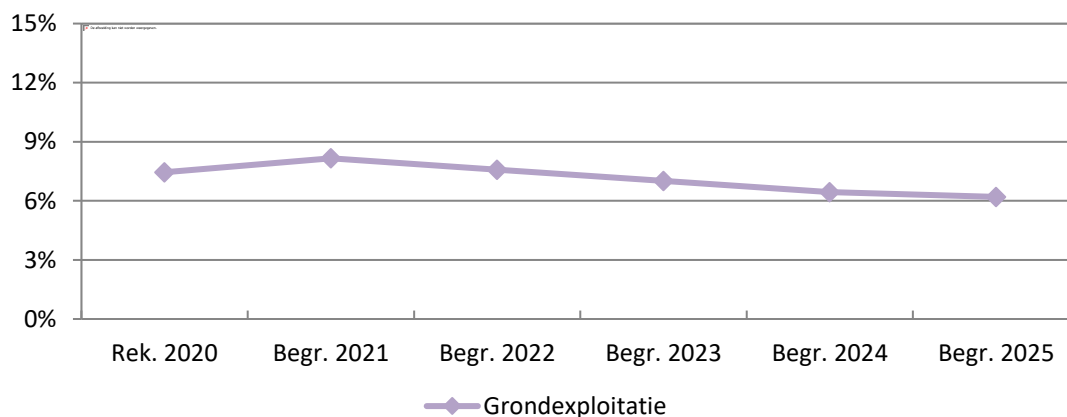
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het geeft de verhouding tussen het eigen vermogen (het totaal van de algemene reserve en de bestemmingsreserves) en de totale balansomvang weer. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. De signaalwaarde is <20% en daar zit de gemeente Emmen dus flink onder. Dit is het gevolg van jarenlange investeringen die (deels) zijn gedekt door de inzet van reserves. Om de solvabiliteit te verbeteren wordt jaarlijks € 3,4 miljoen in de algemene reserve gestort, waardoor meerjarig een lichte stijging is te zien. Daarmee wordt ook getracht wordt het weerstandsvermogen te verhogen.

3. Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten van de gemeente. In het algemeen geldt: hoe lager dit percentage hoe beter. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

De signaalwaarde is >35%, echter het kengetal laat een veel lagere waarde zien wat wijst op een gering beslag en daarmee een gering risico van de grondexploitatie op de exploitatie van de gemeente.

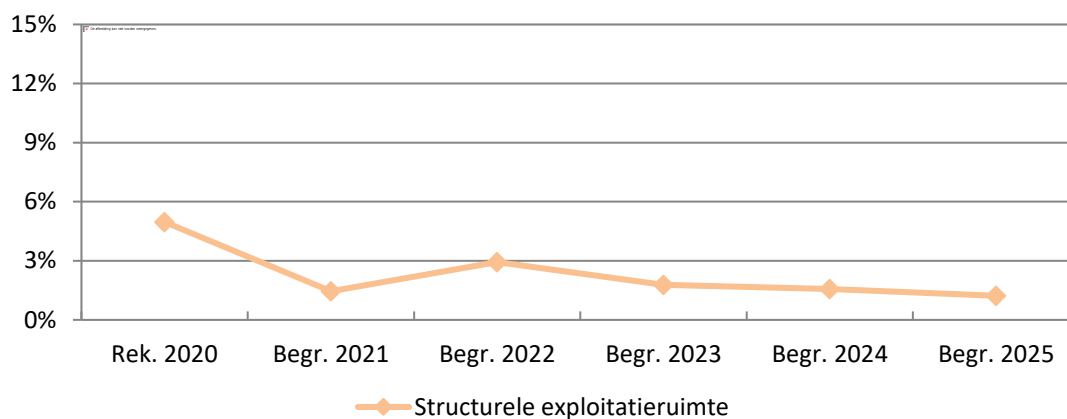

4. Structurele exploitatieruimte

In dit kengetal komt tot uitdrukking of een gemeente over voldoende structurele baten beschikt om de structurele lasten te dekken. Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe wendbaar een gemeente is. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

De signaalwaarde is <0%, waar bij de gemeente Emmen geen sprake van is. Er is over de periode tot en met 2025 sprake van structurele ruimte, oftewel een positief saldo van structurele baten/lasten, en daarmee een meerjarig structureel sluitende begroting.

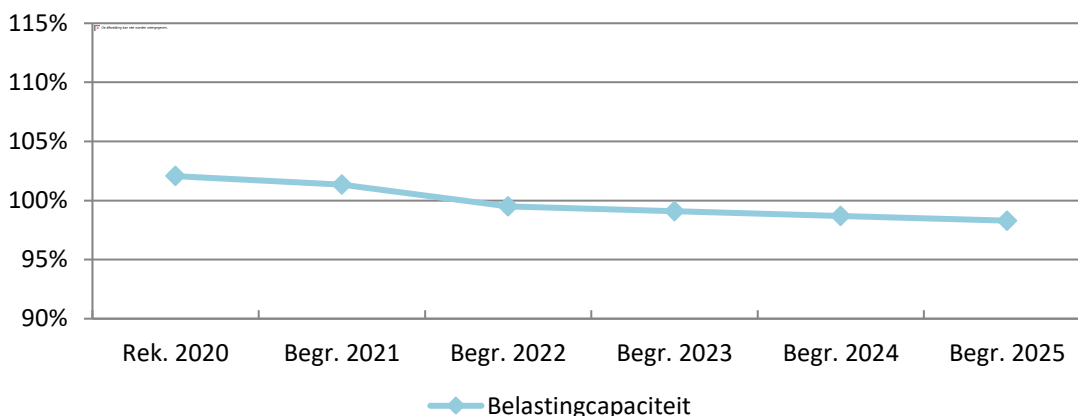

5. Belastingcapaciteit

Dit kengetal geeft inzicht in hoe de woonlasten voor een gezin bij een gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente zich verhouden tot de landelijk gemiddelde woonlasten van een gezin. Als dit percentage laag ligt, hoeft dat nog niet te betekenen dat de gemeente meer inkomsten uit belastingen zou kunnen verwerven. De lagere woonlasten kunnen immers ook veroorzaakt zijn door een lagere gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

De ruimte die de gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten wordt verstaan de OZB en de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente. De signaalwaarde is >105%.

Uit onderstaande tabel blijkt dat de woonlast in Emmen langzamerhand toegroeit naar het landelijk gemiddelde (rekening houdend met een jaarlijkse stijging van dit gemiddelde met 2%).

Bijlage I – Verbonden partijen

A. Deelname in gemeenschappelijke regelingen

Bedragen x € 1.000

Verbonden partij	Gevestigd te/ Programma	Meerjarige bijdrage					Zeggenschap	Vermogen en resultaat 2021				
		2022	2023	2024	2025	2026		Begin begrotingsjaar	Eind begrotingsjaar			
Recreatieschap Drenthe	Diever programma 2	€ 173	€ 177	€ 181	€ 181	€ 181	8,0%	EV	€ 822	EV	€ 829	
								VV	€ 810	VV	€ 805	
										Resultaat		nihil

* cijfers begroting 2022

De 12 Drentse gemeenten participeren. De burgemeester is voorzitter van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur. De portefeuillehouder Recreatie en Toerisme is lid van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

Eems Dollard Regio (EDR) Programma	Bad Nieuweschans programma 2	€ 13	€ 13	€ 13	€ 13	€ 13	nvt	EV	N.B.	EV	N.B.	
								VV	N.B.	VV	N.B.	
										Resultaat		nihil

* cijfers over vermogen niet bekend

De portefeuillehouder werk is lid van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur.

Gemeentelijke Gezondheidsdienst Drenthe	Assen programma 9	€ 4.170	€ 4.223	€ 4.302	€ 4.382	€ 4.382	8,0%	EV	€ 3.194	EV	€ 3.525	
								VV	€ 2.250	VV	€ 2.250	
										Resultaat		nihil

* cijfers uit begroting 2022

De 12 Drentse gemeenten participeren. De gemeente is in het dagelijks bestuur en algemeen bestuur vertegenwoordigd door de portefeuillehouder Volksgezondheid. De portefeuillehouder is tevens vicevoorzitter.

Gemeenschappelijke Veiligheidsregio Drenthe	Assen programma 3	€ 6.986	€ 7.128	€ 7.270	€ 7.412	€ 7.412	8,0%	EV	€ 2.859	EV	€ 2.867	
								VV	€ 33.755	VV	€ 29.161	
										Resultaat	€ 8	

* cijfers begroting 2022

De 12 Drentse gemeenten participeren. Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de aan deze regeling deelnemende gemeenten. De Burgemeester is tevens lid van het dagelijks bestuur en plv. voorzitter.

Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe	Assen programma 5	€ 3.540	€ 3.724	€ 3.794	€ 3.839	€ 3.909	8,0%	EV	€ 58	EV	€ 79	
								VV	€ 4.352	VV	€ 4.344	
										Resultaat	€ 22	

* cijfers uit begroting 2022

De gemeente is in het dagelijks bestuur en algemeen bestuur vertegenwoordigd door de portefeuillehouder Toezicht en Handhaving. De portefeuillehouder is tevens voorzitter.

EMCO Groep	Emmen programma 9	€ 1.992	€ 2.556	€ 2.283	€ 2.283	€ 2.283	81,9%	EV	€ -	EV	€ -	
								VV	€ 15.265	VV	€ 14.090	
										Resultaat	€ -3.811	

* cijfers begroting 2022

3 gemeenten participeren in de EMCO groep. 4 portefeuillehouders zijn lid van het algemeen bestuur. 1 portefeuillehouder is tevens voorzitter van het db en ab.

Publiek Vervoer Groningen Drenthe	Assen programma 4 en 9	€ 86	€ 89	€ 91	€ 94	€ 96	3,8%	EV	€ 22	EV	€ 23	
								VV	€ 344	VV	€ 344	
										Resultaat	€ 1	

* cijfers uit begroting 2022

12 Groningse gemeenten, 12 Drentse gemeenten en de provincies Groningen en Drenthe participeren.

B. Deelname in stichtingen/ verenigingen/ overige

Bedragen x € 1.000

Verbonden partij	Gevestigd te/ Programma	Bijdrage	Zeggenschap	Vermogen en resultaat 2021			
				Begin begrotingsjaar		Eind begrotingsjaar	
Stichting Bodembeheer Schoonebeek	Emmen programma 5	Nvt	Nvt	EV	N.B.	EV	N.B.
				VV	N.B.	VV	N.B.
						Resultaat	N.B.
* cijfers over vermogen niet bekend							

Namens de gemeente is de portefeuille-houder Milieu en Duurzaamheid lid van de raad van toezicht.

PPS Bestemmingsplan Stroomdal	Schoonebeek programma 5	Nvt	Nvt	EV	N.B.	EV	N.B.
				VV	N.B.	VV	N.B.
						Resultaat	N.B.
				* cijfers over vermogen niet bekend			

Alle partijen hebben een gelijke stem. Besluiten en kunnen alleen worden genomen als alle partijen aanwezig zijn en met unanimiteit van stemmen.

Coöperatieve Vereniging DIMPACT	Enschede programma 10	Nvt	Nvt	EV	N.B.	EV	N.B.
				VV	N.B.	VV	N.B.
						Resultaat	N.B.
				* cijfers over vermogen niet bekend			

De portefeuillehouder zorg, welzijn en bedrijfsvoering vertegenwoordigt de gemeente in het algemeen bestuur van de vereniging en de gemeentesecretaris is lid van de raad van commissarissen.

C. Deelnemingen niet zijnde verbonden partijen

Bedragen x € 1.000

Verbonden partij	Gevestigd te/ Programma	Bijdrage	Zeggenschap	Vermogen en resultaat 2021			
				Begin begrotingsjaar		Eind begrotingsjaar	
Vereniging Internationaler Naturpark Bourtanger Moor Bargerveen	Meppen programma 2	Nvt	Nvt	EV	N.B.	EV	N.B.
				VV	N.B.	VV	N.B.
						Resultaat	N.B.
				* cijfers over vermogen niet bekend			
De gemeente Emmen heeft een zetel in het DB en de ledenvergadering.							
Vereniging VEGANN	programma 10	Nvt	Nvt	EV	N.B.	EV	N.B.
				VV	N.B.	VV	N.B.
						Resultaat	N.B.
				* cijfers over vermogen niet bekend			
De portefeuillehouder Financiën vertegenwoordigt de gemeente in de vereniging.							
Stichting Duurzaamheid Essent	programma 10	Nvt	Nvt	EV	N.B.	EV	N.B.
				VV	N.B.	VV	N.B.
						Resultaat	N.B.
				* cijfers over vermogen niet bekend			

Als oud-Essent aandeelhouder neemt de gemeente Emmen deel in de Stichting.

D. Deelname in coöperaties/vennootschappen

Bedragen x € 1.000

Verbonden partij	Gevestigd te/ Programma	Meerjarig dividend					Zeggenschap	Vermogen en resultaat 2021			
		2022	2023	2024	2025	2026		Begin begrotingsjaar	Eind begrotingsjaar		

Area Reiniging NV Emmen € 230 € 230 € 230 € 230 € 230 54,9% EV € 6.339 EV € 6.335
programma 5 VV € 15.440 VV € 14.321

Resultaat € 656

* cijfers uit jaarrekening 2020

Via stemrecht op aandelen: 54,94%.

De portefeuillehouder Financiën vertegenwoordigt de gemeente Emmen in de AvA.

Stadionbedrijf Emmen BV	Emmen	Nvt					Nvt	EV	€	-1.400	EV	€	-1.400
	programma 10							VV	€	3.400	VV	€	3.400
											Resultaat	€	2

* cijfers uit jaarrekening seizoen 2017/2018

EV en VV gemeten van 30/6 2017 tm 30/6 2018

Via stemrecht op aandelen.

Vertegenwoordiger van de gemeente Emmen als aandeelhouder is de portefeuillehouder Financiën.

NV Bank Nederlandse Gemeenten	Den Haag	€	145	€	145	€	145	€	145	0,1%	EV	€	4.154.000	EV	€	4.364.000
	programma 10										VV	€	145.535.000	VV	€	155.995.000
														Resultaat	€	221.000

* cijfers uit jaarrekening 2020

Via stemrecht op aandelen: 0,105%.

De portefeuillehouder Financiën vertegenwoordigt de gemeente Emmen in de AvA.

Enexis Holding	Rosmalen programma 10	€	450	€	300	€	300	€	300	0,6%	EV VV	€ €	4.112.000 4.146.000	EV VV	€ €	4.116.000 4.635.000	
											Resultaat					€	108.000
* cijfers uit jaarrekening 2020																	
Via stemrecht op aandelen: 0,5917%.																	
De portefeuillehouder Financiën vertegenwoordigt de gemeente Emmen in de AvA.																	
Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV	s-Hertogenbosch programma 10	Nvt								0,9%	EV VV	€ €	1.499 5	EV VV	€ €	- -	
											Resultaat					nihil	
* cijfers via opgave per mail.																	
Via stemrecht op aandelen: 0,8977%. De portefeuillehouder Financiën vertegenwoordigt de gemeente Emmen in de AvA.																	
Verkoop Vennootschap BV (ontbonden per september 2020)	s-Hertogenbosch programma 10	Nvt								0,9%	EV VV	ontbonden ontbonden		EV VV	ontbonden ontbonden		
											Resultaat					ontbonden	
* cijfers via opgave per mail																	
Via stemrecht op aandelen: 0,8977%. De portefeuillehouder Financiën vertegenwoordigt de gemeente Emmen in de AvA.																	
1e CSV Amsterdam BV	s-Hertogenbosch programma 10	Nvt								0,9%	EV VV	€ €	293 25	EV VV	€ €	- -	
											Resultaat					€	-100
* cijfers via opgave per mail.																	
Via stemrecht op aandelen: 0,8977%. De portefeuillehouder Financiën vertegenwoordigt de gemeente Emmen in de AvA																	
Vordering op Enexis BV	s-Hertogenbosch programma 10	Nvt								0,6%	EV VV	ontbonden ontbonden		EV VV	ontbonden ontbonden		
											Resultaat					ontbonden	
* cijfers via opgave per mail.																	
Via stemrecht op aandelen:0,5917%. De portefeuillehouder Financiën vertegenwoordigt de gemeente Emmen in de AvA.																	
C.B.L. Vennootschap BV (ontbonden per september 2020)	s-Hertogenbosch programma 10	Nvt								0,9%	EV VV	ontbonden ontbonden		EV VV	ontbonden ontbonden		
											Resultaat					ontbonden	
* cijfers via opgave per mail																	
Via stemrecht op aandelen: 0,8977%. De portefeuillehouder vertegenwoordigt de gemeente Emmen in de AvA.																	
Menso NV	Emmen programma 9	Nvt								100%	EV VV	€ €	785 2.519	EV VV	€ €	1.233 3.573	
											Resultaat					€	448
* cijfers jaarrekening 2020																	
Via stemrecht op aandelen: 100%.																	
De portefeuillehouder Financiën vertegenwoordigt de gemeente Emmen in de AvA																	
NV Waterbedrijf Drenthe	Assen programma 5	€	1	€	1	€	1	€	1	12,02%	EV VV	€ €	42.844 138.030	EV VV	€ €	38.733 131.584	
											Resultaat					€	4.111
* cijfers uit jaarrekening 2020																	
Via stemrecht op aandelen: 12,02%.																	
De portefeuillehouder Financiën vertegenwoordigt de gemeente Emmen in de AvA.																	
Wildlands Adventure Zoo Emmen (incl. Atlas Theater)	Emmen programma 10	Nvt*								100%	EV VV	€ €	-41.819 78.192	EV VV	€ €	-42.801 82.447	
											Resultaat					€	-982
* cijfers concept jaarrekening 2020																	
Via stemrecht op aandelen: 100%.																	
De portefeuillehouder Financiën vertegenwoordigt de gemeente Emmen in de AvA.																	
De gemeente Emmen is 100 % aandeelhouder van NDP B.V. (aandeelhouder van Wildlands Adventure Zoo Emmen B.V.).																	

Bijlage J - Basisset Beleidsindicatoren

Conform de Regeling Beleidsindicatoren Gemeenten hanteren gemeenten voor het toelichten van de maatschappelijke effecten in de beleidsprogramma's en programmaverantwoording onderstaande beleidsindicatoren. Deze staan met de meest recent gemeten waarde op waarstaatjegemeente.nl. De daarbij aangegeven waarde en de periode waarover de indicator is bepaald kan minder actueel zijn omdat de meest recente waarde nog niet is aangeleverd of is verwerkt in waarstaatjegemeente.nl. De peildatum is september 2021.

Indicator	eenheid	periode	Emmen / Drenthe / Nederland	waarde	bron	omschrijving
Functiemenging	%	2020	Emmen	48,3	CBS BAG/LISA bewerking ABF Research	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
			Drenthe	49,9		
			Nederland	53,2		
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw. 15 t/m 74 jr	2020	Emmen	105,7	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar.
			Drenthe	120,1		
			Nederland	135,2		
Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2020	Emmen	686,1	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA bewerking ABF Research	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
			Drenthe	730,7		
			Nederland	795,9		

Programma 3 Veiligheid						
Indicator	eenheid	periode	Emmen / Drenthe / Nederland	waarde	bron	omschrijving
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2020	Emmen	8	Stichting Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straft. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
			Drenthe	7		
			Nederland	11		
Misdrijven - Gewelddismisdrijven	per 1.000 inwoners	2020	Emmen	4,5	CBS - Criminaliteit	Het aantal gewelddismisdrijven. Voorbeelden van gewelddismisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
			Drenthe	3,6		
			Nederland	4,6		
Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	per 1.000 inwoners	2020	Emmen	6,4	CBS - Criminaliteit	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitscode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.
			Drenthe	5,9		
			Nederland	6,2		
Misdrijven - Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	2020	Emmen	1,2	CBS - Diefstallen	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
			Drenthe	1,7		
			Nederland	1,8		
Misdrijven - Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	2020	Emmen	2,1	CBS - Diefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
			Drenthe	1,3		
			Nederland	2		

Programma 4 Onderwijs en Jeugd						
Indicator	eenheid	periode	Emmen / Drenthe / Nederland	waarde	bron	omschrijving
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2019	Emmen	0,9	DUO / Ingrado	Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven. De periodeaanduiding '2019' staat voor schooljaar '2018/2019'.
			Drenthe	0,7		
			Nederland	2,4		
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2019	Emmen	30	DUO / Ingrado	Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding '2019' staat voor schooljaar '2018/2019'.
			Drenthe	21		
			Nederland	26		
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2019	Emmen	2,1	DUO / Ingrado	Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding "2019" staat voor schooljaar "2018/2019".
			Drenthe	1,6		
			Nederland	1,7		
Programma 5 Bouwen, Wonen en Milieu						
Indicator	eenheid	periode	Emmen / Drenthe / Nederland	waarde	bron	omschrijving
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2019	Emmen	217	CBS statistiek Huishoudelijk afval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
			Drenthe	154		
			Nederland	161		
Hernieuwbare energie	%	2019	Emmen	6,5	Klimaat-monitor - Rijks-waterstaat	
			Drenthe	9,8		
			Nederland	8,5		
Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	2019	Emmen	2,5	Basis-registraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.
			Drenthe	7,1		
			Nederland	9,2		
Programma 6 Inkomensondersteuning						
Indicator	eenheid	periode	Emmen / Drenthe / Nederland	waarde	bron	omschrijving
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	2019	Emmen	8	CBS Jeugd	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
			Drenthe	6		
			Nederland	6		
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	%	2019	Emmen	3	CBS Jeugd	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
			Drenthe	2		
			Nederland	2		
Netto arbeidsparticipatie	%	2020	Emmen	62,4	CBS Arbeids-deelname	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
			Drenthe	66,4		
			Nederland	68,4		
Personen met een bijstandsuitkering	per 1.000 inwoners van 18 jaar en ouder	2020	Emmen	53,3	CBS Participatie-wet	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
			Drenthe	30,7		
			Nederland	46		

Programma 6 Inkomensondersteuning						
Indicator	eenheid	periode	Emmen / Drenthe / Nederland	waarde	bron	omschrijving
Lopende re-integratie-voorzieningen	per 1.000 inwoners van 15-74 jaar	2020	Emmen	14,7	CBS Participatiewet	Het aantal reïntegratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar.
			Drenthe	15,4		
			Nederland	13		
Programma 8 Sport en Cultuur						
Indicator	eenheid	periode	Emmen / Drenthe / Nederland	waarde	bron	omschrijving
Niet-sporters	%	2020	Emmen	63,6	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM	Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.
			Drenthe	55,5		
			Nederland	49,3		
Programma 9 Sociaal Domein						
Indicator	eenheid	periode	Emmen / Drenthe / Nederland	waarde	bron	omschrijving
Demografische druk	%	2021	Emmen	77,6	CBS Statistiek Bevolking - bewerking ABF Research	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
			Drenthe	80,9		
			Nederland	70,1		
Jongeren met een delict voor de rechter	%	2019	Emmen	1	CBS Jeugd	Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
			Drenthe	1		
			Nederland	1		
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2020	Emmen	12,9	CBS Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.
			Drenthe	12,2		
			Nederland	10,3		
Jongeren met jeugdbescherming	%	2019	Emmen	1,5	CBS Jeugd	Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst. In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar.
			Drenthe	1,1		
			Nederland	1,1		
Jongeren met jeugdreclassering	%	2020	Emmen	0,4	CBS Jeugd	Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, kan jeugdreclassering eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 23 jaar. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.
			Drenthe	0,3		
			Nederland	0,3		
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 10.000 inwoners	2019	Emmen	830	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO	Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeen
			Drenthe	721		
			Nederland	650		

Programma 10 Bedrijfsvoering en Inkomstenbronnen						
Indicator	eenheid	periode	Emmen / Drenthe / Nederland	waarde	bron	omschrijving
Gemiddelde WOZ waarde	x €1.000	2020	Emmen	173	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
			Drenthe	214		
			Nederland	270		
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishou- den	€	2021	Emmen	791	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
			Drenthe	721		
			Nederland	733		
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishou- den	€	2021	Emmen	825	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
			Drenthe	771		
			Nederland	810		